

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

Biblioteca Centrală
Reședință
a-Deva

9

BRIGANZII MUZEELOR

— file din arhivă —

Campionul
schită de E. HEMINGWAY

O MIE ȘI UNU
DE RĂSPUNSURI

Anul XIII nr. 9 (457) — 29 februarie 1964

O ZI

Reporterii au fost întotdeauna ispițiți de asociații și calcule surprinzătoare. De pildă, și-au imaginat ce se întâmplă în aceeași zi, și în aceeași oră, în diferitele orașe ale lumii. Cite accidente sînt posibile, într-o secundă, pe diferite meridiane; cu imaginație și statistică aproximativă, cîți pași pot face cele trei miliarde de exemplare umane în decurs de un minut.

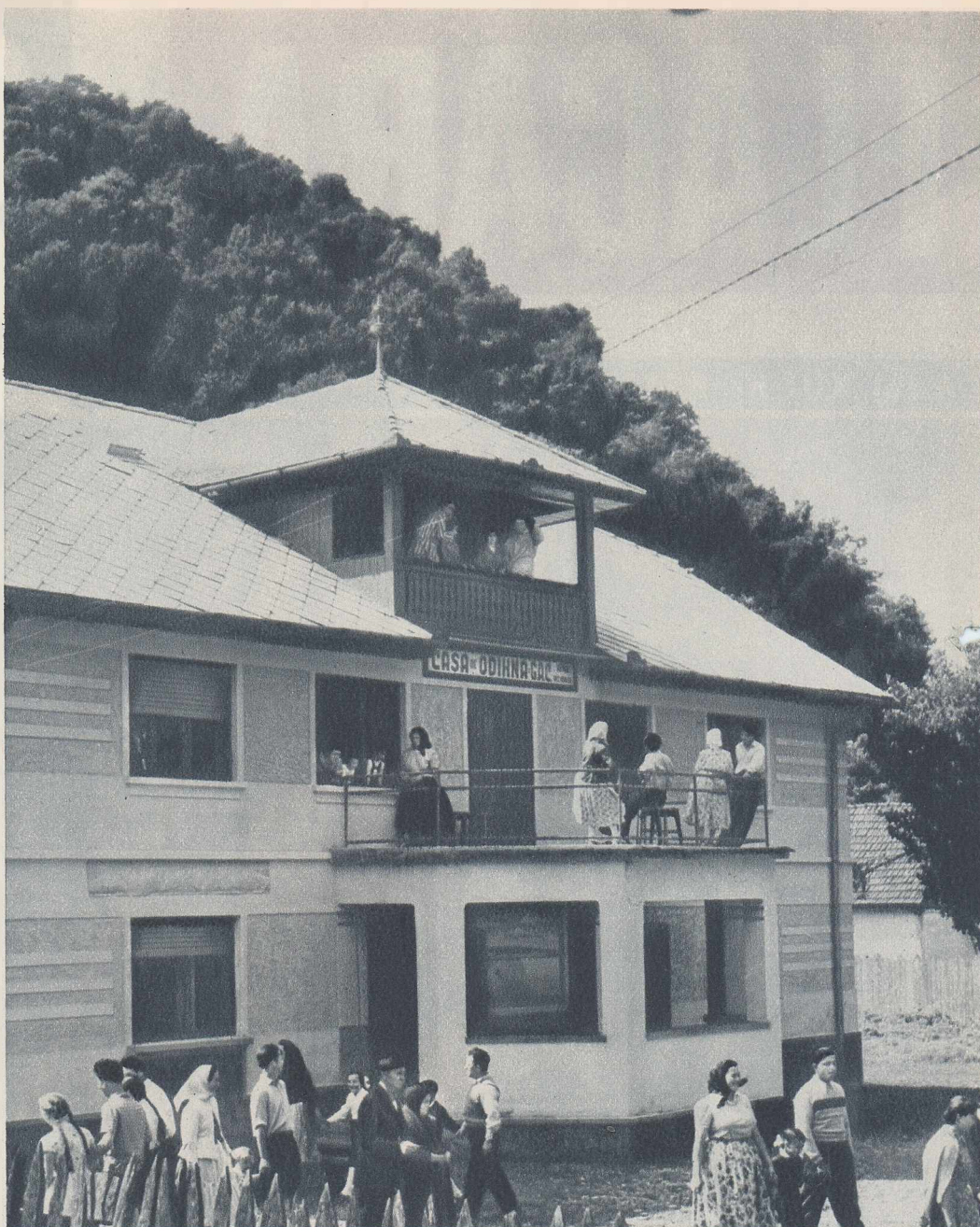
Aritmetica aceasta epatează psihologia amatorilor de publicitate extravagantă. Madam cutare are conversație cu vecinele, depășind în amploare și interes faptul divers al cartierului. Lăsînd la o parte gimnastica gratuită a reportajului de cifră senzatională, anume reflecții pot releva, într-adevăr, semnificații majore. Cele 29 de zile ale lui februarie din acest an, ni le-a prilejuit. O zi în plus... Ce se întâmplă într-o singură zi? Ce înseamnă o zi în contextul nostru socialist?

În cele 15 minute petrecute cu zece de ani în urmă într-un tîrg provincial, Geo Bogza definea, cu metaforă simplă, aspectul moral al unei societăți, fișa ei sociologică. Pe spații întinse de geografie provincială nu se întâmplă nimic cu lunile și cu anii. Viața se desfășura într-o curgere lentă, abia perceptibilă, abătută din drumul ei doar de înmormîntări, de drame pasionale ori de scandaluri publice cu adulter și, vorba lui Caragiale, palme cafiné Central.

O zi, acum, în acești ani, e o dată memorabilă.

Intr-o singură zi pot avea loc evenimente ca: un muncitor își ia diploma de inginer; se dau în primire cheile unui întreg cartier de locuit; o fabrică lansează un produs pentru prima oară purtînd eticheta „made in Romania”; un țaran ține prelegeri de știință agricolă; un altul își cumpără televizor — fabricat în țară; producția unei zile a întreprinderilor din București este egală cu producția obținută în 10 zile de întreprinderile Capitalei anulului 1938; producția unei fabrici realizează o cantitate de mărfuri pentru care în trecut era necesară o lună; în trei orașe europene se vorbește despre arta și cultura românească; în locuri unde altădată cea mai... sublimă formă de industrie era moara sau daracul, se aude sirena unei fabrici moderne; zece muncitori interpretează o piesă de Goldoni; se lansează un vas maritim; țărani colectivști din Maramureș calcă pe fostele dale regale și dau cu ochii de Rembrandt și Tizian în Palatul Republicii; un film românesc ia premiul la Cannes; un cioban își păzește oile, ascultînd simfonia a 3-a de Beethoven la un aparat de radio cu transistori; un pescar din Delta devine campion mondial. O zi socialistă are dimensiuni istorice. Expresia „de s-ar întîmpla o minune” era folosită, în trecut, chiar și pentru o blată pensie sosită cu întîrziere. Acum oamenii fac minuni în fiecare zi. Oamenii simpli. „Minunile”, devenite fapte cotidiene, sînt expresia unei activități creatoare, asemănătoare unui fluviu cărui a s-au ridicat stăvilarele.

C. N. CONSTANTINIU

Casa de odihnă de la Moneasa.

ACASA LA

Acum 15 ani, cînd se topeau zăpezile și mugurii se pregăteau să plesnească pentru vestirea primăverii, a apărut un document istoric care — materializat în mai puțin de un deceniu și jumătate — avea să schimbe din temelii destinul a milioane de oameni din România. Se împlinesc 15 ani de la elaborarea acestui document. Memoria noastră îl reține însă și acum cu proștețime: „Sarcinile Partidului Muncitoresc Român în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii”. După apariția acestei hotărîri, în satele noastre au început să crească mlădițele socialismului. Reportajul de față va încerca să înfățișeze o suită de aspecte dintr-o gospodărie agricolă colectivă înființată la puțină vreme după istorica Plenară a C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949.

**COPERTA
NOASTRĂ**

Violonistul Ion VOICU, artist al poporului.

Un fost argat cu luna și cu anul: Gheorghe Goina, președintele gospodăriei colective din Sîntana, Erou al Muncii Socialiste.

600 DE FOȘTI ARGATII

Martie 1949. Sîntănenii iau cunoștință de hotărârile Plenarei C.C. al Partidului Muncitoresc Român.

Oamenii cei mai luminați din comună, membrii de partid, discută despre felul cum trebuie muncit pentru ca hotărârile plenarei să fie cât mai bine înțelese, pentru ca într-un viitor apropiat și la Sîntana să se muncească ogoarele în chip socialist. Un om voinic, în puterea anilor, Gheorghe Goina, vorbește în cadrul ședinței de partid:

— Doresc să subliniez câteva idei din documentele plenarei. Așadar, e vorba ca să facem socialism la sate. E un lucru extraordinar de frumos, dar și foarte greu. Munca cu oamenii, zic eu, să fie cea dintîi preocupare a noastră. Și să nu ne pri-

pim. Să muncim cu dragoste și răbdare și atunci viitorul îl tragem încoace, către noi.

— Și ce vrei să spui tu, Goino, cu asta?

— Ce spune partidul. Sîntem la început. Socot că am greși dacă am neglija formele intermediare de asociere.

— Și ce facem în formele intermediare?

— Învățăm să muncim împreună. Ne educăm, ne pregătim pentru ceea ce vrem să facem: gospodărie agricolă colectivă.

UN SINGUR DRUM

N-a trecut nici un an și oamenii s-au simțit în putere să înjghebe o colectivă.

Comuniștii din Sîntana duc o necontenită muncă de educație.

E greu. Unii țărani mijlocași, cînd aud de colectivă nu zic nici da, nici ba. Face omul azi cerere și poimîine și-o retrage. E foarte greu. Comuniștii întîrzie în casele oamenilor. Să-i convingă. Dumitru Pantea zice că nu se înscrie pentru următorul motiv:

— Am patru copii. Și nici unul n-are căbat nou. Vreau mai întîi să le fac căbat nou și apoi mă scriu.

Unul din copii, mai mărișor și mai mintos, îl ajută pe tatăl său:

— Scrie-te, tată, că atunci om avea și căbat nou.

În sfîrșit, în februarie 1950, la Sîntana are loc evenimentul: inaugurarea gospodăriei agricole colective „Viață nouă”. Sînt deocamdată numai 35 de familii. Toate pe un singur drum. E

modestă gospodăria. La capitolul „animale proprietate obștească” are numai 10 cai. Fond de bază: 25.432 lei. Construcții zootehnice — nici una. Nu face nimic. Așa-i la început. Oamenii sînt ajutați. Lîngă ei e partidul și umărul statului.

TREPTÉ

Cu fiecare an colectiva din Sîntana urcă noi trepte. Pe linia belșugului, a organizării, a lărgirii holdelor fără răzoare. În 1952 gospodăria numără 521 de familii. Fondul de bază e încă mic: 492.269 lei. Deci bătălie în direcția aceasta și în alte direcții unde mai sînt multe de

George CIUDAN

(Continuare în pag. 4)

ACASĂ LA 600 DE FOȘTI ARGĂȚI

făcut. În 1959 numărul familiilor ajunge la 847. Fondul de bază a crescut foarte frumos: 8.525.680 lei. Producțiile de cereale sporesc an de an. Mecanizarea și agrotehnica își spun cuvântul. În 1951 grâul dă 1.601 kg la hectar, în 1955 — 1.736 kg, în 1963 — 2.340 kg. Porumbul urcă și el treptele belșugului: 1951 — 2.813 kg, 1959 — 4.577 kg, 1961 — 5.347 kg. Zootehnia e în continuă dezvoltare. În 1951 începe o intensă și susținută muncă pentru dezvoltarea sectorului zootehnic. Ați reținut: la înființare gospodăria avea 10 cai. Atât! În cîțiva ani se obțin rezultate excelente: la sfîrșitul lui 1959 Sîntana are 249 taurine, 1.258 porcine, 1.642 ovine, pentru ca la sfîrșitul lui 1963 cifrele acestea să fie complet modificate: 1.008 taurine, 2.119 porcine, 1.732 ovine, 7.170 păsări.

Toate acestea au reclamat și construcții. La acest capitol Sîntana a pornit de la zero. Azi vizitatorul numără aici peste 20 construcții zootehnice. Toate moderne.

MODEL PENTRU ALȚII

Poate îl obosim pe cititor cu atîtea cifre. Socotim însă că cifrele în unele cazuri pot suplini cu succes comentariul reporterului. Pentru că cifrele acestea și multe altele au făcut din gospodăria colectivă din Sîntana un punct de atracție pentru mulți țărani din satele învecinate.

La Sîntana s-a muncit cu răspundere, cu spirit de partid. Cei mai buni colectivști au pus problema întăririi economico-organizatorice a gospodăriei ca o problemă fundamentală, în care își au izvorul toate succesele de natură economică. Trebuie să amintim aici numele unor oameni ca Gheorghe Goina, Cosma David, Teodor Tăutan, Florea Crișan, Francisc Pop, Dumitru Pantea, Mihai Cașa, Dumitru Selejan... Ei n-au precupețit nici un efort pentru ca gospodăria colectivă să devină o unitate agricolă socialistă fruntașă. Conducerea gospodăriei și organizația de bază au ținut în permanență seama de indicația Plenarei partidului din 3-5 martie 1949: „Aceste prime gospodării agricole colective vor avea rolul unor gospodării colective model, de la care țărani săraci și mijlocași neorganizați să învețe ce este o gospodărie agricolă colectivă și să se convingă cu ochii lor de avantajele acestei forme superioare de lucrare a pămîntului“.

Multe sînt satele din jur — Șimand, Șiclău, Sîntea Mică, Avram Iancu, Socodor, Șepreș — pe care le-a ajutat Sîntana. Brigadierii de la „Viață nouă“ au făcut drum de multe ori în aceste sate. Au dat o mîină de ajutor în organizarea muncii pentru ca „în toate satele de cîmpie să se lucreze ca la Sîntana“.

Vizitele care au fost organizate la această unitate agricolă socialistă fruntașă au avut darul să-i atragă pe calea socialismului pe mulți care au voit să

vadă mai întii cu ochii lor „dacă merită ori ba să intre în colectivă“.

ACESTE SÎNT FAPTELE

Iarăși ne ferim de comentariu. Pofțiți faptele: pînă în 1964, 650 de colectivști și-au construit case noi. Toate din cărămidă. Cu cîte 3-4 camere. Unele și cu baie.

Pentru ca să nu dăm prea multe cifre privind aragazurile, mobila, mașinile de cusut, de spălat rufe, bicicletele etc., ne mulțumim doar să arătăm o dinamică a vânzării cooperativei pe cîțiva ani: 1952 — 5.618.610 lei, 1958 — 10.830.215 lei, 1962 — 19.857.670 lei, 1963 — 22.930.114 lei. Acestea sînt sumele care reprezintă valoarea diverselor mărfuri pe care le-a vîndut cooperativa colectivștilor din Sîntana. Ele nu spun însă totul. Pentru simplul fapt că unele produse au fost cumpărate direct de la oraș și nu de la cooperativă. La Sîntana există 83 de televizoare.

Cum se explică acestea? Printr-un singur lucru: întărirea economico-organizatorică a gospodăriei colective a însemnat creșterea permanentă a nivelului de trai al colectivștilor.

Sporirea producției la hectar, dezvoltarea zootehniei au adus însemnate venituri bănești. Contractările cu statul au mărit simțitor veniturile. Dacă în 1957 capitolul venituri bănești s-a

ridicat la 3.069.681 lei, în 1962 acesta a ajuns la 8.368.904 lei.

Creșterea fondului de bază și a averii obștești au avut drept consecință sensibile modificări în ridicarea nivelului de trai. La ora actuală gospodăria colectivă din Sîntana are un fond de bază de 14.667.106 lei, iar averea ei obștească este de 18.300.000 lei.

Acum, la sfîrșitul acestui capitol, ne permitem o constatare: colectiva din Sîntana este o gospodărie puternică, bogată, cu oameni harnici și pricepuți.

CULTURĂ, ARTĂ ȘI... SFECLĂ DE ZAHĂR

La Sîntana holdele au rodit din plin. Sfecla de zahăr a dat producții nemaicunoscute pe aici.

Dar e bine să amintim și fapte de altă natură. 358 copii de colectivști învață la școala medie din comună. Dimensiunile revoluției culturale sînt demne de luat în seamă: fanfară, orchestră de muzică ușoară, brigadă artistică de agitație. Amintim că brigada este de două ori laureată pe țară în cadrul concursurilor artiștilor amatori. E bine să știe: mulți din artiștii de la Sîntana care i-au fermecat pe bucureșteni, acum 15 ani erau analfabeți. Au pornit de la o-i = oi, și într-un deceniu și jumătate au devenit artiști cunoscuți în întreaga țară.

Asta spune mult. Gîndiți-vă puțin.

DOUĂ POVEȘTI ADEVĂRATE

La Sîntana e un colectivist bătrîn. Îl cheamă Dumitru Selejan. E din părțile acestea, dar pînă în 1944 a umblat prin toată

lumea. Prin „toată lumea“, moș Selejan înțelege toată țara. A fost slugă la Bibescu și la Știrbei. Nana Catița, nevastă-sa, i-a zis:

— Mitrule, și așa ești tu om sărac. Zic să te fac om bogat.

— Fă-mă dacă poți.

Și l-a făcut. I-a dăruit 21 de copii. Dar slugă fiind, i-a crescut cu „puțină pită și multe răbdări prăjite“. 15 copii au murit din pricina mizeriei. 6 au rămas în viață. 5 sînt la colectiva din Sîntana; toți sînt fruntași. Unul e strungar la oraș. Acum, Selejan bătrînul e la pensie. Are grijă de nepoți. În fiecare an merge la băi la Moneasa, stațiune unde gospodăria are o casă de odihnă pentru 100 de oameni.

— Ai mai fost la Moneasa, baci Selejan?

— Fost. Cînd eram tînăr. Da' nu m-am dus să mă hodinesc și să prind pește. Eram „negustor“. Făceam fluier și le vîndeam la domni.

Alta. Cînd au venit moșii la Sîntana purtau opinci grele de cauciuc. Mai tîrziu, cînd gospodăria a devenit tot mai puternică și oamenii au răzbit la un trai mai bun, au înlocuit opincile cu cizme de box și cu bocanci. Dar opincile nu le-au aruncat. Continuau să le păstreze. Unii le așezau chiar la vedere. Într-o zi, Goina a chemat vreo zece foști opincari:

— Miine să vă bărbieriți și să vă îmbrăcați în hainele cele mai bune.

— Mergem cu lămurirea, tovarășe președinte?

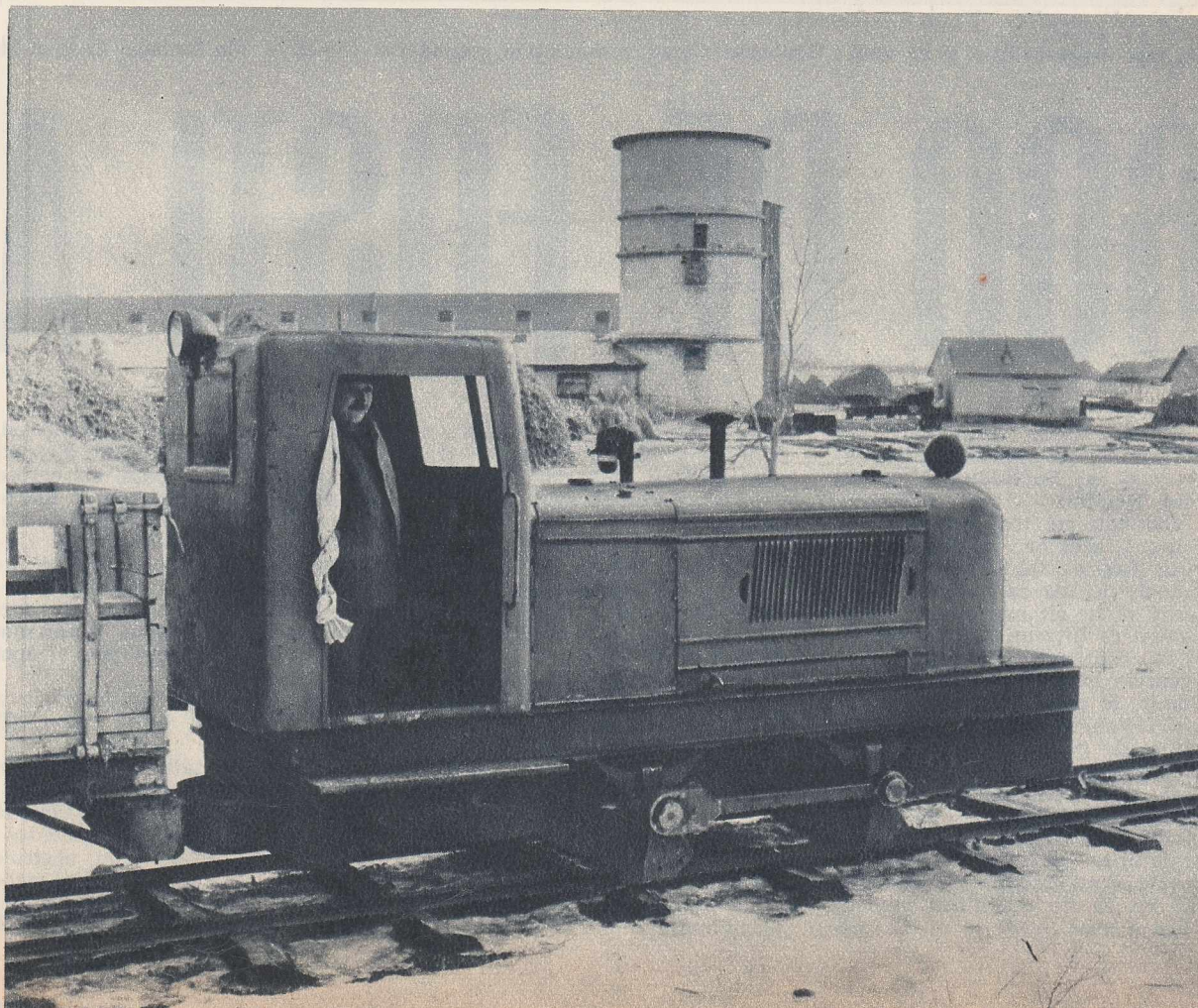
— Nu, mergem în altă parte.

— Ce facem?

Goina zimbea:

— Facem... o crimă. Pe șoseaua națională.

De la complexul zootehnic spre salvane circulă de cîte ori este nevoie un trenuleț făcut de specialiștii gospodăriei. Ingeniozitatea colectivștilor a transformat un tractor nefolosit într-o locomotivă pitorească care-și aduce zilnic contribuția la furajarea animalelor.

Vacile se simt bine în grajdurile moderne care strălucesc de curățenie.

Oamenii nu știau ce să creadă. Goina a precizat:

— Să veniți și cu opincile. A doua zi dimineață, duminica, s-au urcat moșii în camion, toți puși la punct, și au pornit spre șosea. În șir, veneau tractoarele. Când au ajuns în dreptul lor, Goina a spus moșilor:

— Aruncați opincile sub tractoare!

— Ce-i asta, tovarășe președinte?

— Asta-i crima de pe șoseaua națională. Nu ne pedesește nimeni pentru ea. Ce naiba, pînă

cînd să mai ținem semnele sărăciei în casele noastre?

„Crima“ aceasta are o mare valoare simbolică. Cui îi dă mîna, s-o transpună într-o schiță.

DISTINCȚII

La sediul gospodăriei numărăm peste 20 de distincții. Diplome de onoare pentru producții mari de cereale (premiul II pe țară la concursul pentru cultivarea porumbului), pentru dezvoltarea sectorului zootehnic, pentru recolte mari de sfeclă

de zahăr, pentru curci, pentru giște, pentru păuni, pentru mac etc., etc.

La toate acestea Consiliul de Stat al Republicii Populare Romîne a adăugat o înaltă distincție: Ordinul Muncii clasa I. De la înalta tribună a Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale din aprilie 1962, președintele acestei gospodării a vorbit în fața a 11.000 de oameni: „Eu, fost argat cu luna și cu anul, la care primarul satului nici nu se uita, am ajuns să mă bucur de cea mai înaltă prețuire din partea conducerii

statului nostru, să mi se acorde această Stea de aur, titlul de Erou al Muncii Socialiste... În numele meu și al gospodăriei colective din Sîntana, pe fruntea căreia va străluci Ordinul Muncii clasa I, mă angajez în fața partidului și a statului, în fața dv. personal, scumpe tovarășe Gheorghe Gheorghiu-Dej, că voi munci în fiecare zi mai bine pentru ca gospodăria noastră să strălucească mereu, așa cum strălucesc razele acestor distincții“.

PE ALTE FRONTURI

Problemele pe care și le pune gospodăria la ora actuală sînt noi. Pămîntul, orice i-ai face, nu se întinde, nu-i de cauciuc. Producția cerealiară trebuie să crească. De aceea se caută noi căi în acest sens. Se urmărește în primul rînd folosirea celor mai productive soiuri care se pretează la condițiile pedoclimatice ale Sîntanei. Gospodăria de aici are un sector zootehnic puternic. Dar trebuie mers mai departe. Fără bază furajeră puternică și ieftină nu se poate face zootehnie. Dacă intri cu baza furajeră în pămîntul denutrit cerealelor n-ai făcut nimic. Cîștigi într-o parte și pierzi în alta. De aceea, la ora actuală, colectivitățile din Sîntana sînt preocupate de organizarea unei baze furajere productive și ieftine. Vor realiza-o prin folosirea plantelor cu capacitate mare de producție. Fapt pentru care extind irigațiile. Anul trecut sîntăneii au cultivat cu legume 40 hectare. Anul acesta legumicultura se va întinde pe 104 ha. În aceste zile constructorii gospodăriei muncesc pentru realizarea unei sere mari: pe un hectar.

Probleme noi, unele de loc ușoare, și le pun colectivitățile din Sîntana. Nu încapă nici o îndoială că ele vor fi duse la capăt cu succes. Realizările de pînă acum sînt mărturii elocvente în acest sens.

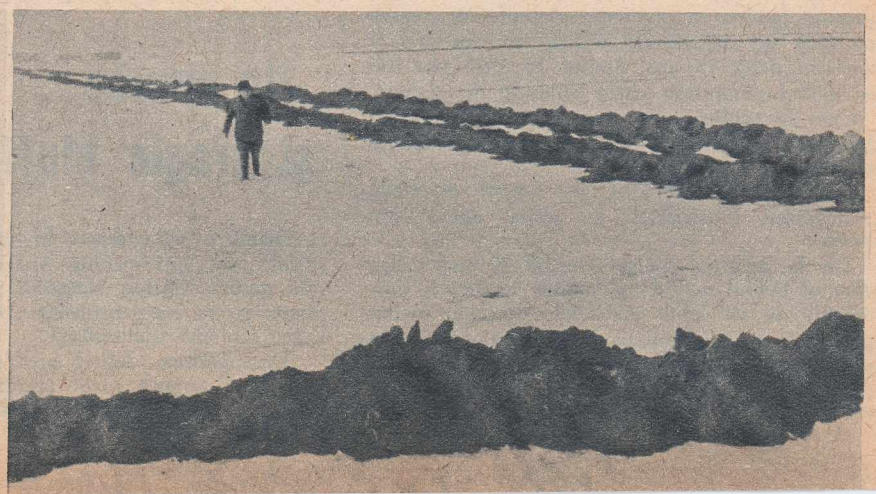
★

Acum cînd se împlinesc 15 ani de la istorica Plenară a Comitetului Central al partidului nostru, avem un sentiment de legitimă mîndrie. Partidul a deschis țărănimii calea spre fericire și belșug. Lucrul acesta îl dovedesc mii și mii de gospodării colective. Noi am vorbit doar despre una din părțile Crișanei: cea de la Sîntana.

George CIUDAN

Fotografiile de Traian PROSAN

La ora actuală sectorul avicol al G.A.C. „Viață nouă“ numără 7.170 păsări. Pe cîmpia Sîntanei nu curge nici un rîu. Colectivitățile folosesc însă apele freatice pentru irigații (fotografia din dreapta).

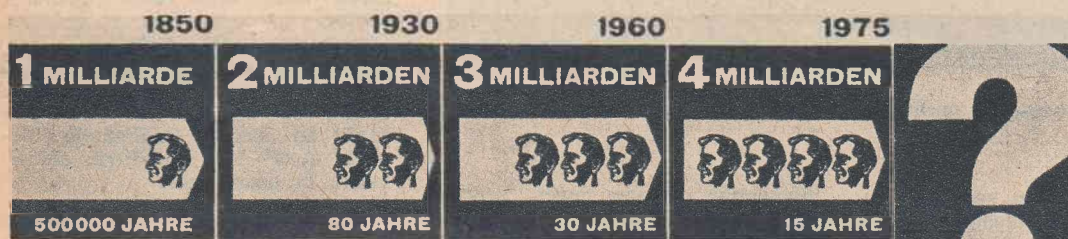

CADRAN

internațional

Acum 2000 de ani, astăzi și în anul 2000

Un raport al Academiei de științe din S.U.A., publicat recent, cuprinde date interesante asupra creșterii populației pe globul pământesc. După evaluările specialiștilor americani, sporul anual al populației globului — considerată în ansamblul ei — este de circa 2%. În anul 2000 populația globului ar urma să depășească cifra de șase miliarde, în anul 2070 ea ar putea fi de douăzeci și cinci de miliarde, iar peste 200 de ani, de o sută cincizeci de miliarde.

Se înțelege, sint estimații bazate pe calcule mai mult sau mai puțin precise și care pot fi luate sub beneficiu de inventar. Un lucru este totuși cert: populația globului crește într-un ritm rapid. Pe vremea lui Iuliu Cezar, acum 2000 de ani, pe întreg teritoriul imperiului roman nu trăiau mai mult de 40 de milioane de locuitori. După 1500 de ani — mai exact în anul 1500 — pe aceeași întindere a globului locuiau 67 milioane de oameni. Pe când acum, pe aceeași suprafață viețuiesc peste 400 milioane de semeni de-ai noștri.

Mai mult, specialiștii au socotit că omenirea a avut nevoie de 500.000 de ani spre a ajunge la un miliard de inși, de numai optzeci de ani spre a se dubla (în 1930) și de numai treizeci de ani spre a spori cu încă un miliard (în 1960 — trei miliarde de locuitori). Ei apreciază că în prezent pentru ca populația globului să crească cu încă un miliard de oameni nu vor mai fi necesari decât 15 ani. Așadar, în 1975 vor trăi pe globul pământesc patru miliarde de oameni.

Cum se explică oare acest salt rapid intervenit într-un răstimp atât de scurt din istoria omenirii?

Într-un articol apărut în revista elvețiană „Schweizer Illustrierte” se arată câteva din cauze:

De la apariția speciei umane și pînă către sfîrșitul evului mediu epidemiile, foametea, dușmăniile de tot felul, războaiele decimau mereu populația și o mențineau cvasi-staționară. Din cinci copii care se nașteau, trei nu apucau să crească; din zece femei lăuze, patru-cinci nu se mai sculau din pat. În cursul marilor epi-

demii de ciumă mureau populații întregi, regiuni întinse devenind pustii. În sfîrșit, o bună parte a populației europene rămînea celibatară (întra în mănăstiri sau în tagma preoțească) ori nu putea să-și întemeieze un cămin din cauza interdicțiilor impuse de seniorii feudali.

Populația globului a început să crească constant abia după anul 1500, adică în epoca de mare avînt a descoperirilor și invențiilor, de înmulțire a mijloacelor de producție și a celor de comunicație. Iar în ultimii 200 de ani, adică după 1750 (dată considerată, desigur, ca un punct de reper și nu ca un hotar rigid) progresele tehnicii, medicinei și ale științelor naturii în genere au permis omenirii nu numai să producă mai mult și mai ieftin și să poată transporta la mari depărtări o producție de masă, dar să și reducă simțitor mortalitatea copiilor și a mamelor și să înlăture în cea mai mare parte epidemiile devastatoare.

Oamenii au dobîndit posibilitatea de a trăi mai îndestulat și cu mai puține cheltuieli; foametea izbucnită într-o regiune sau alta a putut fi atenuată în consecințele ei datorită sporirii circulației bunurilor.

Toate acestea au făcut să crească nu numai cifra populației globului, ci și durata vieții oamenilor. Acum circa 2000 de ani durata medie a vieții unui om era de 22 de ani; în veacul al XI-lea, de 31 de ani; către 1780, de 35 de ani; astăzi este socotită mică cifra de 70 de ani.

Cercetările de specialitate arată că, datorită dezvoltării impetuoase a științei, punerii în valoare a uriașelor întinderi de pămînt încă necultivate sau pustii, utilizării unor noi resurse alimentare omenirea va putea face față cu succes acestei creșteri a rîndurilor ei.

„Un enorm și tragic bluff”

Astfel e caracterizat în presa franceză așa-zisul „ser anticanceros Anablast”, preparat de un anume Gaston Naessens, originar din Roubaix, ce se autointitulează „biolog” fără a avea vreo diplomă universitară.

Descoperirea, datînd încă din 1950, n-a fost niciodată supusă vizei obligatorii pentru utilizarea medicamentelor. În 1954, unul din priec-

tenii lui Naessens l-a pus în legătură cu un profesor de la Facultatea de farmacie, care s-a arătat dispus să-i experimenteze preparatul pe oameni și animale, cu condiția să-i cunoască compoziția, dîndu-i bineînțeleas asigurări asupra păstrării secretului și a eventualei priorități științifice. Din motive pe care nu le-a declarat, Naessens a respins această ofertă și și-a continuat „cercetările” pe cont propriu în „laboratorul” său din Chelles, aplicînd tratamente unor creduli cărora le percepea rotunda sumă de 5.000 franci vechi pentru fiecare „ședință”, costul întregului tratament depășind de trei ori onorariul pentru o operație făcută de un profesor chirurg. În 1958 o bolnavă, suferind de cancer al colului uterin într-un stadiu operabil, a dispărut din spitalul în care fusese internată pentru operație, ca să urmeze tratamentul Naessens; în scurt timp ea a murit, iar „biologul” a fost judecat și condamnat pentru exercitarea ilegală a medicinei.

Dar Naessens reapare cu serul său în 1963, în Corsica, instalat în casa părinților unuia dintre pacienții săi, micul Bernard Ferran, bolnav de leucemie, despre care lansează zvonul că i-ar fi ameliorat starea. Sprijinit de o zgomoasă publicitate, organizată din culise de persoane interesate de aspectul mercant al afacerii, Naessens reușește să-și introducă serul spre experimentare la spitalul din Ajaccio. Numeroși părinți desperați din Franța, Anglia și alte țări încep să sosească în Corsica, sperînd într-o ultimă șansă de salvare, fără a da crezare avertizărilor apărute în presă asupra acestei escrocherii.

Între timp Naessens desfășoară o largă activitate de valorificare a „descoperirii” sale, acordă interviuri, se deplasează la Paris și Edinburgh, se pregătește pentru o călătorie în Statele Unite, intră în contact cu diferite cercuri interesate în comercializarea acestui „panaceu”.

„Miracolul” Naessens se apropie însă de sfîrșit. La Paris a fost dat publicității comunicatul Ministerului Sănătății Publice care anunță că expertiza efectuată asupra serului „Anablast” la Institutul *Gustave Roussy* de la Villejuif — sub conducerea profesorului Denoix, directorul pentru Europa al Uniunii internaționale împotriva cancerului — dovedește că acest ser e „lipsit de orice însușire terapeutică anticancerosă sau antileucemică”. În consecință, dosarul Naessens a fost înaintat justiției.

Gaston Naessens acordînd interviuri presei...

NU, armelor nucleare!

„Ce înseamnă război atomic?”

Sub acest titlu, ziarul „Neue Politik” din Hamburg publică un articol în care, comentându-se potențialul de distrugere într-un război modern, se arată că urmările războiului atomic sînt catastrofale. În limbaj militar, ele s-ar traduce astfel:

„O bombă «obișnuită» cu hidrogen, de 10-20 megatone, are o putere de distrugere egală cu 10-20 milioane de bombe folosite în ultimul război mondial...”

O bombă de 20 megatone ar transforma într-o clipă în cenușă unul din orașele cele mai mari ale lumii.

12-20 de asemenea bombe ar pulveriza întreaga Germanie Federală... Să ne închipuim pentru o clipă — spune autorul — că Germania Federală ar dispune de o rețea de adăposturi împotriva bombelor atomice, care ar putea apăra jumătate din populația țării (ceea ce nu e cazul, căci adăposturile de azi nu pot cuprinde decît cel mult 100.000 de oameni). Să ne închipuim că adăposturile sînt aprovizionate cu alimente și apă pentru primele 14 zile de război. Să presupunem că două treimi din adăposturi au rezistat exploziilor atomice. Ce se întîmplă mai departe, cînd oamenii trebuie să iasă din adăposturi? Ce-i așteaptă pe pămînt? O bombă cu hidrogen de 20 megatone distruge totul, pe o rază de 18 km de la epicentrul exploziei... În afara cenușii... nu va rămîne nici un copac, nici un fir de iarbă. Ce e de făcut atunci? Înapoi în adăposturi? Acolo nu mai sînt nici alimente, nici apă. Să cauți hrană în acest deșert infestat de precipitații radioactive? Tot moartea îl pîndește și pe supraviețuitor...”

Deși un război atomic n-ar putea firește nimici omeni, totuși consecințele lui ar fi catastrofale. De aceea opoziția față de înarmările nucleare continuă să capete o amploare tot mai mare în lumea întreagă. Înfățișînd proporțiile monstruoase pe care le-ar putea avea un război atomic, ziarul sus-amintit nu pomenește însă nimic tocmai despre uriașa forță pe care o reprezintă mișcarea mondială care se împotrivesc războiului și care face ca balanța să se incline tot mai mult în favoarea păcii.

Șansele lui Goldwater

Anul 1964 fiind anul alegerilor prezidențiale din Statele Unite, presa occidentală și îndeosebi cea americană a început încă de pe acum să analizeze șansele diferiților candidați în alegerile din toamnă. Una din candidaturile care a suscitat aprinse discuții este cea a senatorului republican Barry Goldwater, ale cărui atît de numeroase ieșiri s-au evidențiat nu numai printr-o serie de rizibile retractări, dar mai ales prin zgomotoase manifestări belicoase. Iată de ce „New York Times” pune întrebarea: „Își poate permite partidul republican să-l lase în continuare pe senatorul Barry Goldwater să se dezlanțue?” Iar Alain Clement, într-un articol publicat în cotidianul francez „Le Monde” este și mai categoric: „Senatorul nu are nici o șansă să ajungă la Casa Albă în ianuarie 1965 și el trebuie să fie conștient de acest lucru. Va primi oare Goldwater investitura partidului republican? Lucru destul de îndoielnic, deși sta-

rea de confuzie totală în care se află partidul republican nu permite nici un pronostic serios”.

După cum se știe, guvernatorul statului New York, Nelson Rockefeller, tinde și el spre investitura republicană. „Este foarte probabil — continuă ziarul — că liderii republicani — în măsura în care se poate vorbi de lideri — vor căuta în mod automat «un al treilea om», pentru a evita un duel crîncen între cei doi candidați antagoniști...”

După declarația în care a anunțat că aspiră la desemnarea drept candidat al partidului republican la postul de președinte al S.U.A., Goldwater și-a expus părerile politice într-o declarație-program televizată. În totală contradicție cu spiritul de destindere, care prevalează în momentul de față în relațiile internaționale, el a arătat că Tratatul de la Moscova pentru interzicerea parțială a experiențelor nucleare nu ar fi „avantajos” pentru S.U.A. și a promis că în cazul cînd va fi ales președinte se va pronunța pentru denunțarea tratatului „dacă se va constata că efectuarea de experiențe în atmosferă este în avantajul S.U.A.”.

Referindu-se la politica față de Uniunea Sovietică, Goldwater nu s-a dat în lături să declare că va folosi amenințarea cu ruperea relațiilor diplomatice cu U.R.S.S. drept mijloc de presiune la tratativele cu această țară, încercînd totodată să demonstreze că este totuși în favoarea tratativelor.

Printre alte puncte ale programului său, Goldwater s-a pronunțat pentru sprijinirea contra-revoluționarilor cubani, precum și pentru ieșirea S.U.A. din O.N.U. dacă această organizație ar primi R. P. Chineză în rândul membrilor săi.

Aceste declarații, reprezentînd tot atîtea răbufniri ale războiului rece, nu fac decît să întărească aprecierea ziarului „Le Monde” potrivit căreia senatorul nu are nici o șansă să ajungă la Casa Albă. Iar observatorii politici consideră că programul lui Goldwater îl scutește încă de pe acum de orice emoție electorală...

Francisco Goya : Autoportret.

Goya la Londra

Transportat, din motive de siguranță, într-un tren de marfă, ascuns îndărătul a 37 de lăzi cu roșii, un colet misterios a străbătut nu demult o distanță de 2.500 de kilometri, fiind apărut rînd pe rînd de spanioli, francezi și englezi.

Păzitorii — polițiști în civil, agenți de asigurare și oameni de artă — știau însă că acel colet care călătorea în chip atît de ciudat din Spania în Anglia conținea două din cele mai celebre tablouri ale lui Francisco Goya — „Maja desnuda” și „Maja vestida”.

O dată cu alte 100 de opere ale lui Goya, cele două tablouri au fost aduse din Spania la „Royal Academy of Arts” din Londra, unde — împreună cu încă 240 de pînze adunate din 13 țări — sînt expuse pînă la 1 martie, în cadrul celei mai mari expoziții de opere ale vestitului pictor spaniol organizate pînă acum. Muzeul londonez și-a putut procura sumele necesare pentru transportul, asigurarea și paza acestei neprețuite comori numai prin vînzarea unui desen de Leonardo da Vinci.

Publicul londonez apreciază efortul depus și vizitează cu interes expoziția, care prezintă o vastă retrospectivă a uluitoarei arte de portretist a lui Goya și a graficii lui amare, cu subiecte inspirate de grozăviile războiului („Desastres de la Guerra”) și de viciele omenești („Caprichos”, „Proverbios”).

Punct de atracție al expoziției, cele două „Maja” se află expuse privirilor îndărătul unor geamuri prin care nu pot răzbate nici un fel de gloanțe. Detectivi spanioli și britanici urmăresc cu atenție mișcările vizitatorilor, dat fiind că nimeni n-a uitat încă la Londra de furtul unui alt tablou al lui Goya, portretul ducelui de Wellington. De aceea Charles Wherler, președintele lui „Royal Academy”, nu este stăpînit numai de un sentiment de grijă pentru buna desfășurare a marii manifestări artistice, ci și de o speranță pe care ar dori-o cît mai curînd materializată: aceea de a-i vedea pe necunoscuții hoți pocăindu-se. De altfel, într-o scrisoare publicată în „Times” Charles Wherler i-a invitat să depună în ascuns tabloul furat printre tablourile din expoziție sau să-l trimită Academiei într-un pachet.

Károly Cser și instrumentul care-i poartă numele.

Cernofonul

Industria producătoare de instrumente muzicale din R. P. Ungară este pe cale să-și îmbogățească gama produselor cu încă unul: cernofonul.

Tonurile emise de cernofon sînt absolut noi pentru urechea omenească, iar sunetul se apropie doar de acela al vibrafonului electric.

Instrumentul cîntărește numai 16 kg și poate fi așezat pe o masă. Claviatura se folosește fără dificultate. Ca și în cazul pianului, volumul se amplifică printr-o apăsare mai pronunțată a clapei. Atunci cînd cernofonul este folosit într-o orchestră, poate lipsi chiar violoncelul, deoarece noul instrument reproduce și efectele de pizzicato ale acestuia.

Cernofonul oferă totodată o serie de noutăți tehnice interesante. Un mare avantaj prezentat de instrument rezidă în faptul că rămîne acordat ani de zile. Comparînd cernofonul cu vibrafonul, se constată că în timp ce vibrația acestuia din urmă durează doar 4 secunde, cernofonul vibrează timp de 20 de secunde. Atunci cînd dispozitivul de intensificare este închis, se poate obține un sunet mai catifelat.

Despre noul instrument doar atît. Și acum cîteva cuvinte din partea inventatorului său, Károly Cser: „Am învățat arta de a construi instrumente muzicale la Székesfehérvár — spune el. Aveam treisprezece ani cînd a părăsit atelierul prima vioară construită de mine și încă de pe atunci visam să creez ceva original. Această dorință nu mi-a dat pace niciodată și probabil că tocmai de aceea am fost stimulat să îmbogățesc familia instrumentelor muzicale cu încă unul, complet nou. Am lucrat la el un sfert de veac. În prezent simt, și părerea experților a confirmat acest lucru, că cernofonul a atins un stadiu în care pot să-l las, fără grijă, să se descurce singur”.

*„Lăzile negre pentru Führer;
cele însemnate cu G pentru mine..”*

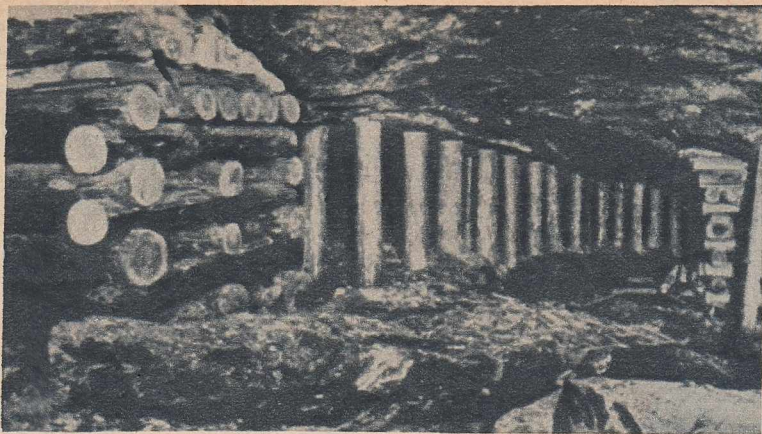
File din arhivă

BRIGA

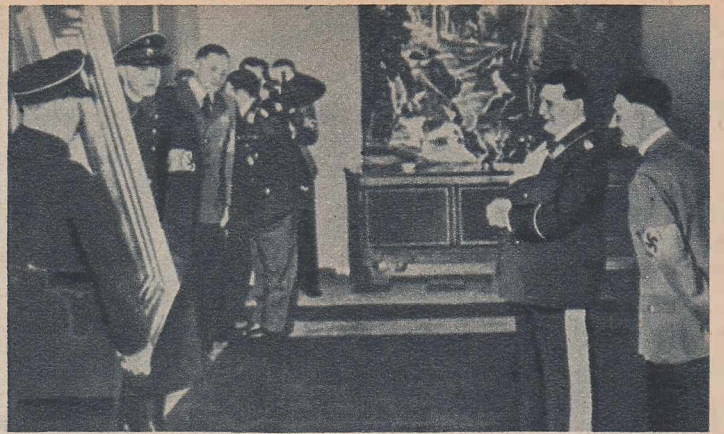
● Unde au dispărut 200.000 de opere și obiecte de artă sustrate de hitleriști din muzeele Europei ● Mussolini vinde Leonardo da Vinci, Tintoretto, Veronese... ● Reichsmarschall Göring—„regele tuturor piețelor negre”—repartizează ● Cum opera Comisia Rosenberg pentru „ocrotirea monumentelor de artă” ● Hitler și Gestapoul în goană după comorile fabuloase ● „Cit valorează totul?” ● „Este aproape imposibil de evaluat!”...

Doamna cu hermina (Portretul Ceciliei Gallerani). Pictură de Leonardo da Vinci furată din muzeul Czartoryski din Cracovia pentru „Führermuseum” din Linz.

La numai câțiva kilometri de lacul Toplitz, devenit celebru, în salinele de la Alt-Aussee, au fost găsite, între altele, o mie două sute de picturi de mare valoare, furate de naziști din muzeele de la Budapesta și Győr.

O fotografie-document: Hitler și Göring la împărțirea unui transport de picturi furate. Scena se desfășoară în castelul lui Hitler din Obersalzberg, încărcat pînă la refuz cu obiecte artistice jefuite.

NAZII MUZEELOR

În întunecații ani ai agresiunii hitlistice, pe lângă celelalte orori, omenirea aunoscut și unul din cele mai monstruase jafuri de opere de artă. În secolul nostru s-au mai săvârșit numeroase furturi de opere de artă celebre. Dar oricît de mare a fost „virtuozitatea“ hoților specializați în astfel de delict, oricît de enzaționale au fost la vremea lor furturile respective, totuși analele criminalității n-au cunoscut încă nici un caz are să poată egala jaful practicat de hitleriști.

CÎND GALERIILE UFFIZI NU POT RĂSCUMPĂRA...

Cu cîtva timp în urmă, un oarecare Johann Meindl și soția sa, germani emigrați în S.U.A. în 1950, s-au prezentat la consulatul Italiei din Los Angeles, oferind spre vânzare două tablouri de Antonio del Pollaiuolo. Erau celebrele tablouri „Hercule ucigînd hidra“ și „Hercule și Anteu“ pictate de maestrul italian, la comanda lui Lorenzo di Medici. Cum au ajuns aceste tablouri în posesia soților Meindl? La început, Meindl a declarat că le-a primit în dar. Apoi, a susținut că e-ar fi cumpărat la München în 1945, la o licitație... N-a fost însă greu de stabilit că, în acea perioadă, la München n-a avut loc nici o licitație. Experții au evaluat cele două pinze la 200.000-500.000 dolari! De unde la început soții Meindl eruseră un preț moderat, ei și-au urcat într-o dată pretențiile. Rodolfo Siviero, președintele comisiei italiene pentru reșterea operelor de artă, și Maria Luisa Becherucci, directoarea galeriilor Uffizi, -au deplasat la Los Angeles, cerînd autorităților sechestrarea provizorie a obiectelor, pînă la elucidarea problemei.

În iulie 1944 cele două picturi, datînd din secolul al XV-lea, se mai aflau încă în galeriile Uffizi din Florența. În timp ce rupele anglo-americane înaintau spre acest oraș, pinzele lui Pollaiuolo împreună

cu alte 60 de tablouri celebre erau furate de naziști și transportate la reședința lui Göring de lângă München. Reapariția neașteptată a celor două tablouri ale lui Pollaiuolo a scos la iveală noi amănunte privind jefuirea muzeelor italiene de către aliații naziști.

De fapt însuși Mussolini inițiasse jaful. Hitler, Göring și Ribbentrop primeau de la el orice tablou pe care-l cereau. Mussolini vindea în dreapta și-n stînga pinze de Leonardo da Vinci, Tintoretto, Veronese... Între 1937 și 1943 din Italia au fost transportate în Germania foarte multe sculpturi antice și tablouri.

În septembrie 1943, după căderea lui Mussolini, hitleriștii au trecut ei înșiși la jefuirea aliaților lor. Dintre operele de artă furate cu douăzeci de ani în urmă din Italia, un număr de șapte sute n-au fost găsite nici pînă azi.

CONSILIU PREZIDAT DE GÖRING

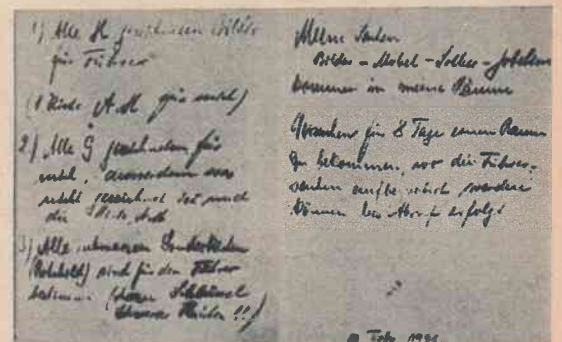
— Cine reprezintă Ministerul de Finanțe?

— Eu, Reinhardt. Ordonafi!

— Herr Reinhardt, spune-i șefului dumneavoastră să suprimă taxele vamale dintre Germania și Franța. Ce nevoie mai are de vamă o regiune a imperiului german!?... Numai ca să încarce prețul lucrurilor aduse de acolo? Sînt de acord că trebuie să avem grijă de aparențe și că obiectele aduse nu pot fi etichetate „pradă de război“, însă toată povestea asta vamală este de fapt o indiscreție și contravine intereselor Comisiei de arte frumoase. Dacă ați uitat, vă aduc aminte că rostul comisiei este tocmai acela de a aduce din Franța obiecte de artă fără cheltuieli, dar și fără multă zarvă...

Göring se îndreaptă spre masa în jurul căreia stau smirnă membrii comisiei. Apoi ia o hirtie din mapă și citește:

— ...137 de vagoane, 5.965 de picturi, desene și miniaturi, 2.500 piese de mobilă

Facsimilul indicațiilor personale date de Göring la 11 februarie 1941 privind împărțirea obiectelor de artă furate din Franța. Reproducem din text: „1. Toate picturile însemnate cu H sînt pentru Führer (o ladă A. H. pentru mine). 2. Cele însemnate cu G sînt pentru mine... 3. Toate lăzile negre speciale sînt pentru Führer... Lucrurile mele, picturi-mobile-argintărie-goblenuri, vor fi plasate în camerele mele“...

de artă, 583 goblenuri, covoare, 7.370 porțelanuri, ceramică, bijuterii și pietre scumpe... Herr Eckdorf, ce fel de bijuterii, ce fel de pietre?

— Piese antice, Herr Reichsmarschall! Sînt și cîteva exemplare moderne însă foarte frumoase... Și colecția din timpul Renașterii e fără pereche!...

— Cam puțin — constată nemulțumit Göring. Comisia lui Rosenberg a lucrat mai bine. Probabil că au și „colecționat“ de sub nasul nostru cele mai frumoase exemplare...

— Nici noi n-am lucrat prost! Printre picturile noastre sînt: Rubens, Rembrandt, Velasquez, Murillo, Goya, Frans Hals, Palma Vecchio... Din pictura franceză din secolul al XVIII-lea avem pinze

Ion ASZODY

(Continuare în pag. 10-11)

Sculptura lui Michelangelo: Madonna din Brugge, furată de Göring din Belgia.

File din arhivă

**BRIGANZII
MUZEELOR**

unice care nu pot fi văzute nici în cele mai mari muzee germane: Boucher, Watteau, Rigaud, Nattier, Fragonard, Pater, Jean-François de Troy. Nu ne lipsesc nici opere ale maștrilor olandezi din secolele XVII-XVIII: Van Dyck, Sălonon și Iacob Van Ruysdael, Terborch, Wouwerman, Weenix, Gabriel Metsu, Pieter de Hooch. Mobilele și goblenurile franceze, covoarele persane sînt și ele de o mare valoare...

— Și cam cît valorează totul? — întrebă Göring.

— Este aproape imposibil de evaluat Herr Reichsmarschall — răspunde cel interpelat.

— Bun — aprobă mulțumit Göring și continuă în șoaptă: ascultă, Eckdorf, oamenii lui Rosenberg au îngrămădit în sălile Luvrului o mulțime de picturi și sculpturi care, după părerea lui, nu sînt demne de idealurile național-socialiste. Prea multă goliciune negermanică, zice profetul nostru, e în stare să nimicească aceste idealuri. Or fi reprezentînd ele o artă degenerată și nu pot fi expuse în Reich, dar valorează mulți bani. Așa că aveți grijă de ele...

Nu este greu de sesizat ce urmărea de fapt Göring.

„COMISII“ ȘI COMORI

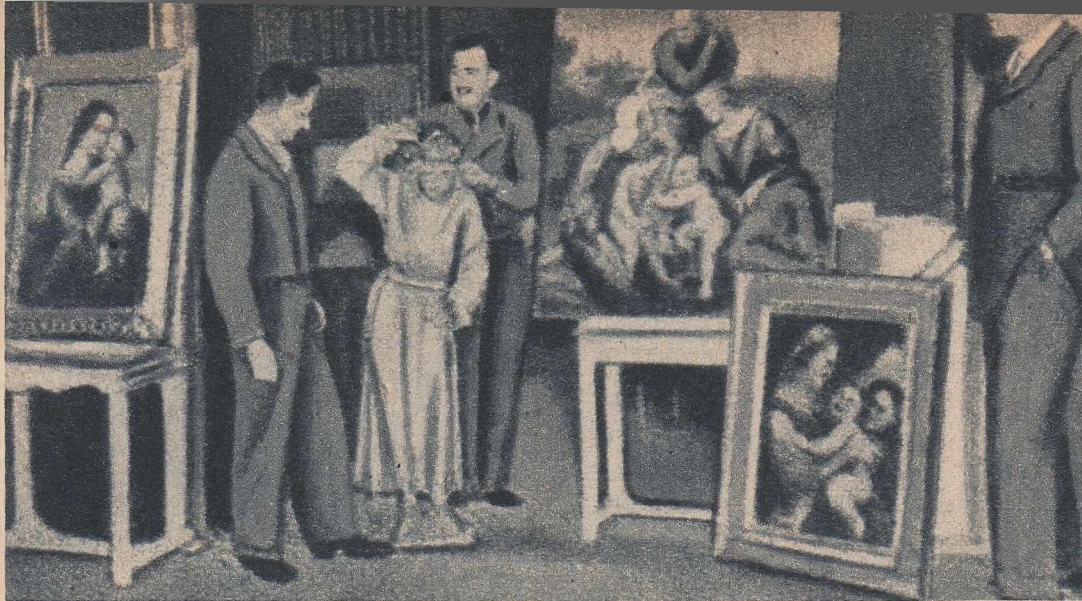
Deși pare de necrezut, totuși această ședință a avut loc. Și chiar dacă vorbele rostite atunci n-au fost consemnate cu exactitate, conținutul discuțiilor însă a fost redat întocmai. A existat o comisie Göring, o comisie Rosenberg, o comisie Ribbentrop, după cum a existat și o comisie a Gestapoului pentru jefuirea comorilor de artă din țările ocupate.

În Franța Gestapoul a avut o rețea de birouri denumită „Organizația Otto“, dirijată de agenții Hermann Brandl și Robert Poeschl. Pe lângă oțel, cupru, cauciuc și mercur, stofe fine, vinuri și coniac, ciorapi de mătase și șine de cale ferată, aceștia „achiziționau“ pietre prețioase, bijuterii și opere de artă. După război, au fost găsite într-un castel din Champagne lăzi pline cu pietre prețioase. La locuința lui Brandl, precum și la unii din prietenii lui s-au găsit pinze ale maștrilor Renoir, Boudin, Pissarro, tapiserii de epocă, mobile de o valoare neprețuită, colecții de timbre rare. În 1946 Brandl a fost arestat și s-a spînzurat în celula sa.

Comisia lui Rosenberg, denumită cu fățarnicia proprie naziștilor „Corp pentru ocrotirea monumentelor de artă“, se ocupa cu înzestrarea așa-zisului „Führermuzeum“ de la Linz din Austria, unde Hitler intenționa să organizeze „o formidabilă colecție de artă frumoasă neîntrecută în Europa“. Göring susținea activitatea lui Rosenberg, dar în același timp achiziționa pe cont propriu tot felul de comori pentru muzeul său personal pe care l-a înființat la Karinhall. Dat fiind că și ceilalți conducători hitleriști se în-delețniceau cu furtul obiectelor de artă,

Hitleriștii i-au prădat pină și pe aliații lor. Iată, în fotografie, un camion cu opere de artă jefuite din Italia și readuse la Florența în 1945.

La moșia lui Hitler din Bad Aussee au fost găsite trei tablouri celebre ale lui Rafael, furate din diferite locuri ale Europei.

Auguste Renoir: Portret de fată. Pictură furată din Franța.

între diferitele comisii s-a angajat o luptă furibundă de concurență. Metodele întrebunțate de Göring s-au dovedit atât de eficiente pentru „completarea” colecției sale particulare, încât au stîrnit pînă și uluirea lui Hitler determinîndu-l să adauge la titulaturile „celui de-al doilea om al Reichului” și pe cea de „rege al tuturor piețelor negre”.

Metodele de jaf erau diferite. În afară de furtul fățiș, Hitler, Göring și ceilalți au mai achiziționat opere de artă și prin cumpărare. Aceasta nu era decît o altă formă a jafului, căci banii cu care se plăteau erau în hîrtii fără valoare, tipărite de naziști în țările ocupate. Unul dintre acuzatorii francezi la procesul criminalilor de război din Nürnberg a arătat că hitleriștii au și vîndut în țările neutre unele dintre aceste comori, primind în schimb deize. O parte din sumele realizate pe această cale au fost depuse — pe nume false — de către Göring, Goebbels, Himmler, Ribbentrop la diferite bănci din străinătate.

Pe lîngă toate acestea, se poate oare evalua uriașul număr de monumente de artă distruse de naziști în timpul războiului? Nici o statistică nu poate cuprinde pagubele imense aduse de ei culturii umane. Ruth și Max Seydewitz publică, în cartea lor „Doamna cu hermina”, unele cifre din care ne putem face o idee asupra proporțiilor acestui jaf. Ei afirmă că nu este exagerat dacă presupunem că fasciștii germani au sustras din Franța, Belgia și Olanda 25 mii de obiecte de artă. Dar numărul acestor obiecte furate din Polonia și Uniunea Sovietică este de cîteva ori mai mare, ținînd seamă că naziștii au jefuit în aceste țări pînă și bisericile. Dacă mai adăugăm la acestea și jaful comis în Austria, Cehoslovacia, Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria, Grecia, precum și Italia, ajungem la cifra de 200 de mii opere și obiecte de artă, manuscrise rare etc., fără a pune la socoteală milioanele de cărți distruse sau însușite într-un chip sau altul de hitleriști în cadrul celui mai mare jaf din istoria omenirii.

Revista vest-germană „Der Spiegel” relatează că imediat după capitularea armatelor hitleriste autoritățile americane, în numele aliaților, au întreprins cercetări în Elveția pentru a descoperi valorile ascunse acolo de conducătorii hitleriști. Cercetările, care s-au dovedit a fi extrem de dificile, au scos totuși la iveală, între altele, celebra pictură a lui Van Gogh „Omul cu pipă”, pe care Göring o furase de la Paris. Numai o mică parte din fabuloasele comori jefuite de naziști a fost regăsită. „Fără îndoială, multe pînze ale măestrilor continuă să putrezească în vreo ascunzătoare sigură, alături de argintăria înnegrită și de hîrțile de valoare ce se degradează” — spune Jacques Delarue în cartea sa, „Istoria Gestapoului”.

SÛBMARINUL LUI ROMMEL

Încă nu s-a putut stabili cu precizie locul unde se află epava submarinului feldmareșalului Rommel, scufundat de flota aliaților. După unele presupuneri ea s-ar afla în apropierea coastei spaniole, în dreptul portului Alicante, iar o altă versiune susține că epava ar zăcea pe lîngă insula Corsica.

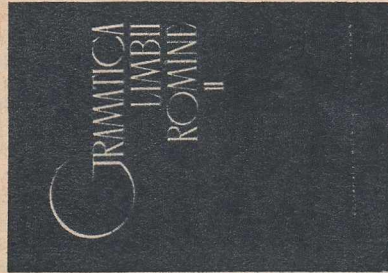
Silit să părăsească teatrul operațiilor militare din Africa de nord, Rommel a avut totuși grijă să pună la adăpost documente secrete, precum și numeroase lucruri de valoare printre care și opere de artă furate în timpul campaniei. Fiul feldmareșalului întreprinde în prezent febrile investigații pentru a regăsi submarinul. Scafandrii lui Manfred Rommel fac cercetări atât în golful corsican Bonifacio, cît și lîngă Alicante. Se pune întrebarea: cine finanțează aceste cercetări atât de costisitoare? Cei care știu ce comori ascunde submarinul lui Rommel ar putea da probabil un răspuns...

Ion ASZODY

AGENDA FLAGĂRA

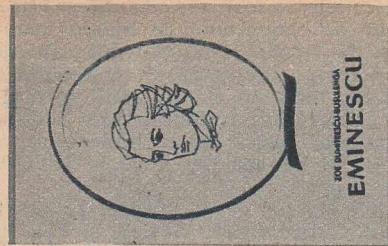
I. CERNEA: Karl Marx — geneza marxismului. Editura științifică, 360 pagini.

Gramatica limbii române, ediția a II-a în două volume. Editura Academiei R.P. Române, vol. I, 440 pag., vol. II, 580 pag.

DUMITRU CORBEA: Puntea — nuvele. Editura pentru literatură, 344 pagini.

ZOE DUMITRESCU-BU-SULENGA: Eminescu. Editura finetului, 286 pagini.

Avem din nou prilejul de a o prezenta pe marea cîntăreață Maria Callas (în nr. 48/1983 al revistei au apărut câteva însemnări biografice). De data aceasta, pe scenă, după re-prezentarea la Covent Garden a operei „Tosca” de Puccini. Agenția britanică Keystone relatează că „un asemenea triumf n-a fost văzut la Londra de mult” și că „au fost necesare 27 de ridicări de cortină”. Succesul este confirmat, după cum se vede, și prin... îmbrățișarea regizorului Zeffirelli. În stînga, tenorul Renato Guttuso (Cavaradossi).

Vă prezentăm o scenă din spectacolul cu piesa „Orfeu în infern” de Tennessee Williams, montat de curînd pe scena Teatrului de stat din Piatra Neamț. Spectacolul prilejuieste tinerilor actori Traian Stănescu (Val Xavier) și Ioana Manolescu (Carol) două apariții interesante și totodată două examene grele pe care se străduiesc, o dată cu fiecare spectacol, să le treacă cu tot mai mult succes. Regia este semnată de Cornel Todea. Teatrul de stat din Piatra Neamț a mai prezentat premiera „Noaptea e un sfetnic bun” de Al. Mirodan.

Pictorul comunist italian Renato Guttuso s-a impus de multă vreme ca unul din cei mai înzestrați artiști plastici ai Italiei contemporane. Pictura sa, deosebit de expresivă, acuză vehement fascismul și ororile războiului și oglindește, în ultimele lucrări, viața socială a țării sale. Recent a fost organizată la Parma o expoziție în care au fost adunate 200 de lucrări ale pictorului, printre care primul său tablou — „Portreul tatălui” — realizat în 1925, cînd Guttuso avea 13 ani, „Fuga de la Etna” (1939), „Piaja” (1956).

Am făcut zilele acestea o vizită, în cabinetul său de lucru, scriitorului Aurel Baranga, laureat al Premiului de Stat. Interlocutorul ne-a declarat că a terminat de curând comedia intitulată „Fii cuminte, Cristofor” și lucrează actualmente la o piesă dedicată aniversării a 20 de ani de la eliberarea țării de sub jugul fascist.

— Voi preda curând editurii — a adăugat Aurel Baranga — volumul de versuri „Cartea de vis”, în care sînt adunate poezii publicate între anii 1934-1964.

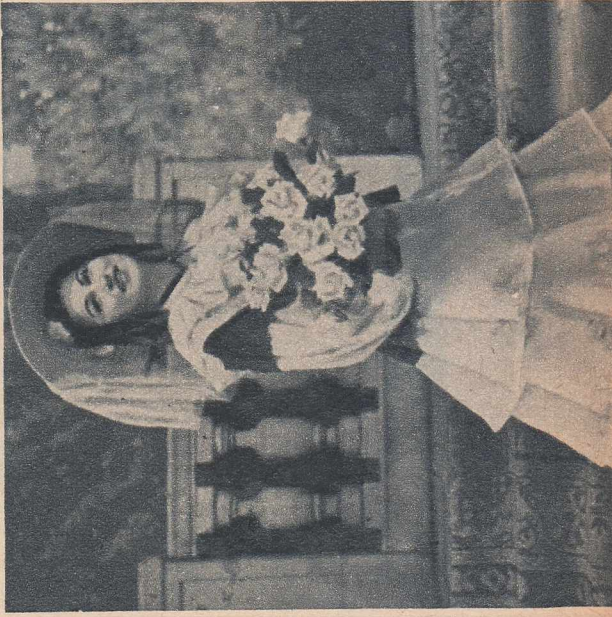
În fotografia noastră: Delina Ambroziak, soprană din Republica Populară Polonă. Si-a făcut studiile muzicale la Conservatorul din Lodz, pe care l-a absolvit cu distincție. În septembrie 1962 a obținut Premiul I la Concursul internațional de la München. Artista își va da concursul luna viitoare în cadrul unor concerte ale Filarmonicilor din Timișoara și Cluj și va apărea la posturile noastre de televiziune. Are în repertoriul său lucrări de Händel, Mozart, Verdi, Puccini, Leoncavallo, Debussy, Delibes, Bizet, Offenbach.

Orășul Gorki a găzduit între 15 și 25 februarie un festival Sostakovici în cadrul căruia au fost interpretate peste 50 de lucrări ale marelui compozitor sovietic. Astfel au fost prezentate opt simfonii, toate cvartetele, două triouri, unele instrumentale, suite de balet, piese vocale, precum și fragmente din opera „Katerina Izmailova”, lucrare ce obține în prezent succes în Franța și Anglia. Reușita festivalului a fost asigurată și de participarea lui David Oistrach, Mstislav Rostropovici, Kiril Kondrașin, Lev Oborin etc.

Artista emerită Lia Hubic, laureată a Premiului de Stat, primă solistă a Operei de stat din Cluj și profesoară de canto la Institutul pedagogic Cluj, a fost de curând oaspetele primei noastre scene lirice. Lia Hubic a jucat alături de artiștii bucureșteni la Teatrul de operă și balet al R. P. Române în spectacolul cu opera „Lucia di Lammermoor” interpretînd rolul principal. Artista are în repertoriu operele „Boema”, „Carmen”, „Lakme”, „Mireasa vînturii”, operele tale: „Văduva veselă”, „Liliacul”, „Vinzătorul de pășuni” etc.

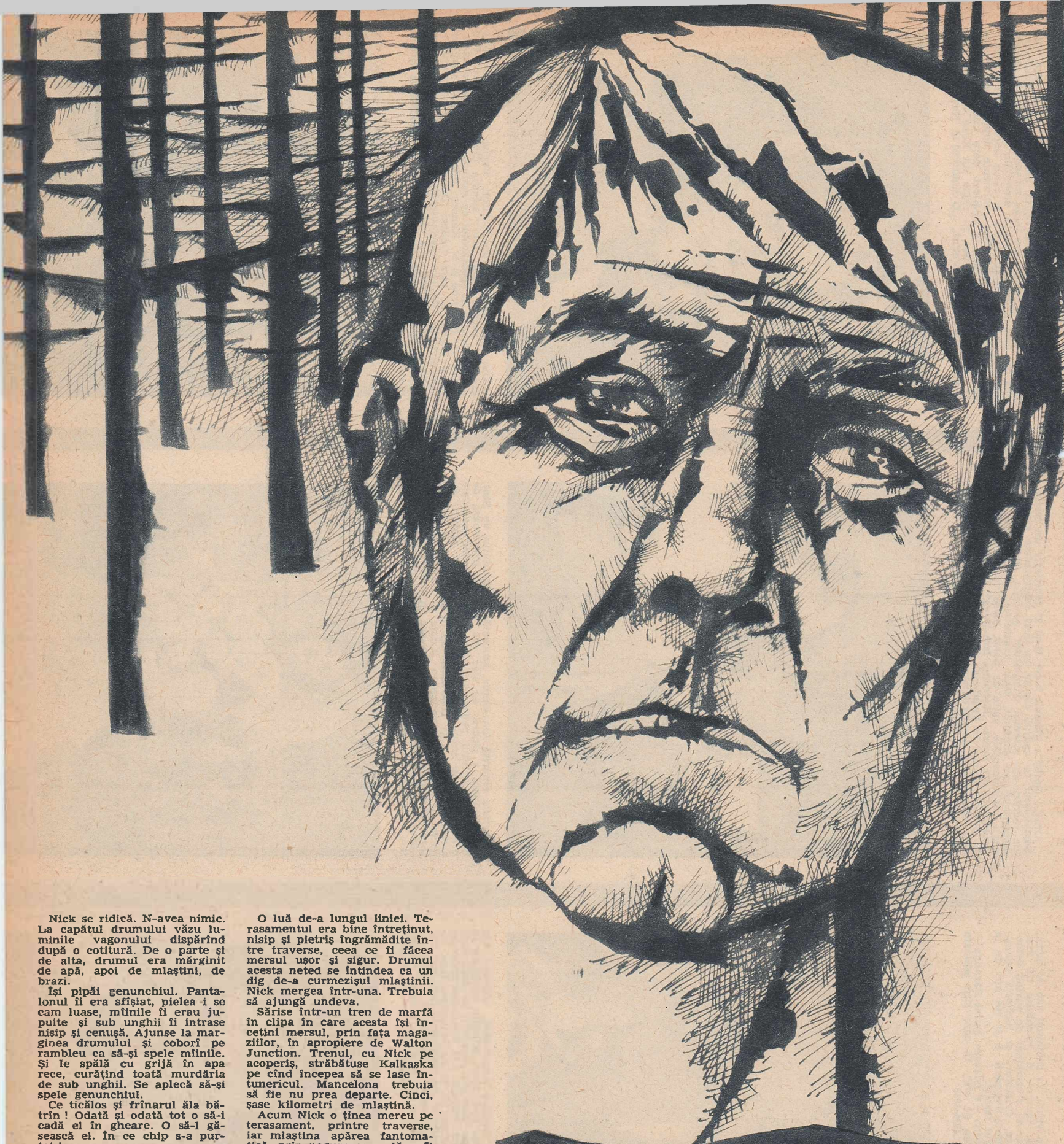

Talentul artistic nu e o chestiune de ereditate, deși sînt cunoscute numeroase cazuri cînd părinții actori, muzicieri, pictori au avut copii care le-au moștenit harul. Un asemenea caz este și cel al actorului american Henry Fonda (l-am admirat în „Război și pace”), al cărui copil, Jane și Peter, demonstrează că sînt artiști realmente dotați. Jane Fonda de pildă (în fotografie), a realizat deja numeroase filme ca: „Ni saints, ni saufs”, în regia lui René Clément, „La ronde”, regizat Roger Vadim, „O duminică la New York” etc.

Din activitatea compozitorului Eugen Cerbu (în fotografie): recent i-am putut asculta cîteva noi lucrări de muzică ușoară în spectacolul de estradă „Do-re-mi-fa-sol-la... Stroee” de N. Stroe și N. Kanner, prezentat în premieră sub egida OSTA în sala Dalles. De asemenea, împreună cu compozitorul Vasile Veselovschi, Eugen Cerbu semnează muzica noii premiere „La cabana cu melodi” a Teatrului de stat din Pitești (secția de estradă), avînd totodată și direcția muzicală a spectacolului.

Nick se ridică. N-avea nimic. La capătul drumului văzu luminile vagonului dispărînd după o cotitură. De o parte și de alta, drumul era mărginit de apă, apoi de mlaștini, de brazi.

Își pipăi genunchiul. Pantaloniul îi era sfișiat, pielea îi se cam luase, mîinile îi erau jupute și sub unghii îi intrase nisip și cenușă. Ajunse la marginea drumului și coborî pe rambleu ca să-și spele mîinile. Și le spălă cu grijă în apa rece, curățînd toată murdăria de sub unghii. Se aplecă să-și spele genunchiul.

Ce ticălos și frînarul ăla bătrîn! Odată și odată tot o să-i cadă el în gheare. O să-l găsească ei. În ce chip s-a purtat!

— Vino încoace, puiule — îi spusese. Am să-ți arăt ceva...

Căzuse în cursă. Ca un mic fraier ce era. N-o să-l mai înhațe, așa, altă dată.

— Vino încoace, puiule, am să-ți arăt ceva.

Și atunci, bum! Zburînd prin aer, se pomenise jos, pe pămînt, de-a bușilea, lîngă linia ferată.

Nick își frecă ochiul. Avea o umflătură zdravănă. Îi dureau. Păcătosul ăla de frînar!

Își pipăi cu atenție umflătura de deasupra ochiului. Nu era decît un cucul. Din toată pătașia se alesese doar cu atîta. Scăpase ieftin. Ar fi vrut să-și observe ochiul, privindu-se în apă, ca într-o oglindă, dar nu era chip. Se făcuse întuneric. Își șterse mîinile de pantaloni, se ridică în picioare și începu să se cațere pe rambleu pînă la șinele de tren.

O luă de-a lungul liniei. Terasamentul era bine întreținut, nisip și pietriș îngrămădite între traverse, ceea ce îi făcea mersul ușor și sigur. Drumul acesta neted se întindea ca un dig de-a curmezișul mlaștinii. Nick mergea într-una. Trebuia să ajungă undeva.

Sărise într-un tren de marfă în clipa în care acesta își încetini mersul, prin fața magaziiilor, în apropiere de Walton Junction. Trenul, cu Nick pe acoperiș, străbătuse Kalkaska pe cînd începea să se lase întunericul. Mancelona trebuia să fie nu prea departe. Cinci, șase kilometri de mlaștină.

Acum Nick o ținea mereu pe terasament, printre traverse, iar mlaștina apărea fantomatică, prin negura ce se lăsa. Îi dureau ochiul și-i era foame. Mergea într-una, fără să-și dea seama, lăsînd în urma lui kilometri de cale ferată.

Mai încolo întîlni un pod. Îl trecu făcînd să răsune a gol barele metalice. Jos, jos de tot printre golurile dintre traverse, se zărea apa neagră. Nick dădu cu piciorul într-un șurub rătăcit și-l zvîrli în apă. De partea cealaltă a podului se ridicau coline.

Erau înalte și întunecate, proiectîndu-se și pe o parte și pe alta a drumului. Deodată, în fața lui se ivi pîlpîrea unui foc.

Fără să coboare de pe șine, înaintă cu precauție. Nu zărise decît reflexele luminii. Drumul trecea printr-un luminiiș și în locul unde ardea focul cîmpia se deschidea, iar în fund se zăreau pîlcuri de arbori. Coborî cu atenție de pe

CAMPIONUL

de Ernest HEMINGWAY

rambleu și se infundă în pădure, cu gândul să se apropie de foc la adăpostul arborilor. Era o pădure de fagi și simțea cum calcă peste jir. Focul se vedea acum strălucitor, chiar la marginea pădurii. Lângă foc stătea un bărbat. Nick se opri în spatele unui fag ca să-l poată examina mai bine. Omul părea să fie singur. Sta acolo nemișcat, cu capul în mîini, și privea la flăcări.

Nick ieși din pădure și înaintă în plină lumină. Omul privea într-una la flăcări. Nu se mișcă nici cînd băiatul se opri foarte aproape de el.

— Halo! — spuse Nick. Omul ridică capul. — Cine te-a decorat așa? — M-a zvrilit jos un frinar. — Din mărțar? — Da.

— L-am văzut pe ticălosul asta — spuse omul. A trecut pe aici cam acum o oră și jumătate. Mergea pe acoperișul vagoanelor dînd din mîini și cîntînd.

— Canalia! — Se bucura desigur că te azvirlise jos — rosti omul cu seriozitate.

— O să-l zvril și eu jos. — Cînd o să-l mai întîlnești, aruncă în el cu pietre — îi sfătui omul.

— Chiar așa am să fac și o să-l ochesc bine. — Tu ești un băiat rău, nu-i așa?

— Nu — răspuse Nick. — Voi, puștii, sinteți cu toții răi.

— De nevoie — răspuse Nick. — E tocmai ceea ce spuneam.

Bărbatul îl privi pe Nick și surise. La lumina focului, Nick văzu că avea figura tare sluită. Nasul îi era vîrît înăuntru, ochii mari, niște buze caraghioase. Nick nu-și dădu seama de toate acestea dintr-o dată, observă numai că figura necunoscutului, care avea o înfățișare foarte curioasă, era mutilată. Avea o culoare gălăbejită și la lumina focului părea cadaverică.

— Nu-ți place mutra mea? — întrebă necunoscutul. Nick se simți încurcat.

— Ba da. — Privește asta — spuse omul scoțîndu-și șapca.

Nu avea decît o ureche, foarte groasă și lipită de craniu. În locul celeilalte urechi nu era decît un ciot de carne deformă.

— Ai mai văzut așa ceva? — Nu.

— Il cam lua cu sîrfeală. — Știam să încasez — spuse omul. Nu crezi că știam să încasez, puștii? — Dacă o spunei!

— Și-au zdrobit cu toții mi-nile dînd în mine — spuse omul scund. Mie nu-mi făceau rău.

Il privi pe Nick. — Sezi. Vrei să mîncîci? — Nu. — Nu vă deranjați — spuse Nick. Merg pînă în oras.

— Ascultă, spune-mi Ad. — Bine.

— Ascultă — continuă bărbatul. Eu nu sînt ca toți oamenii.

— Ce înseamnă asta? — Sînt nebun. — Își puse din nou șapca pe cap. Lui Nick îi veni să ridă. — N-aveți nimic — spuse el. — Ba da, am ceva. Sînt ticănit. Ascultă, tu ai fost vreodată nebun? — Nu — răspuse Nick. Cum vă apucă? — Nu știu — spuse Ad. Cînd te apucă, nu bagi de seamă. Mă cunoști, nu? — Nu. — Ad Francis. — Glumiți? — Nu crezi? — Ba da.

Nick simțea că omul spune adevărul. — Știi cum le vin eu de hac? — Nu! — Am pulsul rar. Doar patruzeci de bătăi pe minut. Pune mîna.

Nick șovăi. — Haide o dată — spuse omul apucîndu-l de mîna. Ia-mă de încheietură! Apucă aici!

Omul scund avea o încheietură groasă și mușchii i se încordau pe os. Nick simți sub degete niște zvicnituri rare.

— N-ai un ceas? — Nu.

— Nici eu. Nu poți să-ți dai seama dacă n-ai ceas. — Nick dădu drumul la încheietură.

— Ascultă — spuse Ad Francis. Pune din nou mîna. Tu ai să numeri și am să număr și eu pînă la șazeci.

Cînd simți sub degetele lui pulsul rar și tare, Nick începu să numere. Îi auzea pe omul scund cum număra rar, unu, doi, trei, patru, cinci și așa mai departe, cu voce tare.

— Șazeci — spuse Ad. Asta înseamnă un minut. Cît ai numărat tu? — Patruzeci.

— Asta-i — zise Ad satisfăcut. Niciodată nu merge mai iute.

Un bărbat coborî rambleul căii ferate și străbătu luminiișul, îndreptîndu-se spre foc.

— Halo, Bugs! — spuse Ad. — Halo — răspuse Bugs.

Era un negru. Nick recuogtea după felul cum pășea că era un negru. Negrul stătea cu spatele la el, aplecat deasupra focului. Se ridică.

— Asta-i Bugs, tovarășul meu — spuse Ad. Și el e cam ticănit.

— Încîntat de cunoștință — rosti Bugs. De unde spunei că sinteți? — Din Chicago.

— Este un oraș strașnic — spuse negrul. Nu v-am reținut numele.

— Adams, Nick Adams. — El susține morțiș că n-a fost niciodată ticănit, Bugs.

— Nu știe ce fclerice îl așteaptă — murmură negrul, ocupat să desfacă un pachet, mereu pe lîngă foc.

— Cînd mîncăm, Bugs? — întrebă boxerul.

— Numaldecit.

— Ți-e foame, Nick? — Am o foame de lup.

— Auzi, Bugs? — Așa cum se spune de obicei.

— Nu asta te-am întrebat. — Da. Am auzit ce-a spus acest domn.

Acum era ocupat să pună niște felii de șuncă într-o tigăie. Cînd tigăia se înfierbîntă, grăsimea începu să sfișie și Bugs, aplecat deasupra focului,

intoarse felile de șuncă și sparse ouăle în tigăie, clătînd-o într-o parte și-n alta, ca să stropească ouăle cu grăsimea încinsă.

— Vreți să tăiați pîinea, Mister Adams? — spuse el întorcîndu-se. Este în sac. — Desigur.

Nick băgă mîna în sac și scoase o pîine. Tăie șase felii. Ad, care îl privea, se plecă înainte.

— Dă-mi să-ți văd cuțitul, Nick!

— Nu, fără glumă, Mister Adams — spuse negrul. Țineți-vă cuțitul.

Boxerul se ridică. — Vreți să-mi dați pîinea, Mister Adams? — întrebă Bugs. Nick i-o întinse.

— Vă place pîinea înmuiată în grăsimea de șuncă? — întrebă negrul.

— Cum să nu! — Poate că-i mai bine să mai așteptați puțin. E mai bună la sfîrșitul mesei. Pofțiți!

Negrul luă o felie de șuncă și-o puse pe una din bucățile de pîine, pe urmă mai puse deasupra un ou.

— Vreți, vă rog, să mai puneți deasupra o felie de pîine ca să faceți un sandviș și să-l dați lui Mister Francis?

Ad luă sandvișul și începu să mestece.

— Fiți atent, curge oul — îl preveni negrul. Asta-i pentru dumneavoastră, Mister Adams. Restul e pentru mine.

Nick mușcă din sandviș. Negrul se aplec în fața lui, alături de boxer. Șunca fierbinte și ouăle aveau un gust nemaipomenit.

— Adevărat, lui Mister Adams îi era foame — spuse negrul.

Scundul, pe care Nick îl știa după nume ca pe un vechi campion de box, tăcea într-una. Nu mai scoseser o vorbă de cînd negrul intervenise cu privire la cuțit.

— Pot să vă ofer o felie de pîine înmuiată în grăsime caldă? — întrebă Bugs.

— Bucuros, mulțumesc frumos.

Scundul cu pielea de culoare gălăbejită îl privi pe Nick.

— Vreți să gustați din asta, Mister Adolph Francis? — îi oferii Bugs o felie, aplecat peste tigăie.

Ad nu răspuse. Îl privea pe Nick.

— Mister Francis... — se auzi vocea blîndă a negrului.

Ad nu răspuse. Îl privea într-una pe Nick.

— Vă vorbesc dumneavoastră, Mister Francis — rosti negrul cu blîndețe.

Ad continua să-l fixeze pe Nick. Își ținea șapca pe ochi. Nick se simțea prost.

— Ce te-a găsit, fir-ai să fii? — strigă cu o voce aspră de sub șapcă. Cine te crezi tu, fir-ai să fii? Ești un mucos neisprăvit. Vii aici fără să fi pofțit de nimeni, le mîncîci oamenilor bunătățile și cînd îi se cere să împrumuți și tu cuțitul, faci pe grozavul.

Privirile îi erau ațintite asupra lui Nick, fața îi devenise albă și ochii aproape îi dispăruseră sub șapcă.

— Ești o mutră scîrboasă. Cine te-a pofțit să vii aici, lua-te-ar să te ia!

— Nimeni!

— Ai perfectă dreptate, nimeni. Și nici nu ți-a cerut cineva să rămîi. Vii aici și faci pe obraznicul din pricina mutrei mele caraghioase, îmi fumezi țigările, îmi bei băutura, îți ștergi botul de cămașă și apoi vorbești ca un mucos obraznic. Cum crezi că or să se sfișiească toate acestea, fir-ar să fie?

Nick se dădu îndărăt. Scundul se apropie de el încetitor, înaintînd pe picioarele lui plate. Călca cu piciorul sting, iar pe dreptul îl tira.

— Lovește-mă — spuse el mișcînd capul. Încearcă să mă lovești.

— N-am pofță să vă lovesc. — N-ai să scapi așa ușor. O să-ți trag o mamă de bătaie, ai înțeles? Vino și lovește tu întîi.

— Nici nu mă gîndesc — răspunse Nick.

— Cu atît mai rău pentru tine, derbedeule.

Scundul privi la picioarele lui Nick. În timp ce le tot privea, negrul, care se ținuse mereu aproape de el după ce se îndepărtase de foc, ridică brațul și-l lovi în cap pe la spate. Boxerul căzu cu fața în jos, iar Bugs lăsă să-i cadă în iarbă măcuța cu învelită în piele.

Celălalt zăcea întins, cu nasul în iarbă. Negrul îl ridică în brațe, cu capul ațîrînd, și-l duse lîngă foc. Fața lui, cu ochii deschiși, avea un aer jalnic. Bugs îl așeză cu grijă, pe pămînt.

— Vreți să-mi dați găleata cu apă, Mister Adams? Mi-e frică să nu-l fi lovit prea tare.

Negrul zvrili cu mîna puțină apă peste obrajii boxerului, după care îl trase ușor de urechi. Ochii i se închiseră.

Bugs se ridică. — E bine — spuse el. N-avem de ce să ne îngrijorăm. Îmi pare rău, Mister Adams.

— Nu-i nimic.

Nick, cu ochii puțin aplecați, privea spre omul scund. Văzu măcuța în iarbă și o ridică. Avea un mîner suplu și se îndoaia în mîna. Era acoperită cu piele neagră veche, iar capătul cel gros era înfășurat într-o batistă.

— Are un mîner foarte ingenios — spuse negrul surzînd. Nu se mai fac din acestea. Nu știam dacă v-ați fi putut apăra și, oricum, nu voiam să-l faceți rău sau să-l aduceți într-un hal și mai rău decît e.

Negrul surise din nou.

— Dar dumneavoastră i-ați făcut rău. Dumneavoastră...

— Eu, eu știu cum s-o fac. N-o să-și amintească de nimic. Cînd îl apucă, nu-i altceva de făcut cu el.

Nick privea mereu la omul scund care zăcea întins, cu ochii închiși, luminat de foc. Bugs puse cîteva cioturi de lemn pe foc.

— Nu vă mai faceți griji din cauza lui, Mister Adams. L-am mai văzut de multe ori în starea asta.

— De unde i se trage nebunia? — întrebă Nick.

— Oh! Dintr-o multime de lucruri — răspuse negrul, aplecat peste foc. Vreți să luați o ceașcă cu cafea, Mister Adams?

Îl întinse lui Nick ceașca și mai pofții vesta pe care o pusesse sub capul nebului leșinat.

— Mai întîi, a încasat prea multe lovituri — spuse negrul sorbind din cafea. Dar asta, cum s-ar spune, numai l-a îndobitocit. Și pe urmă sora lui îi era manager și se povestea mereu în ziare istorii cu frații și surorii și cum ținea ea la fratele și el la sora... Pe urmă s-au căsătorit la New York, și asta le-a pricinuit o gramadă de neplăceri.

— Îmi amintesc.

— Bineînțeles, ei nici vorbă să fie frate și soră, dar erau atîția cărora nu le plăcea nici așa, nici altminterea, și pe de altă parte ei începură să se certe, așa că într-o bună zi ea l-a părăsit și nu s-a mai întors.

Își sorbi cafeaua și-și șterse buzele cu palma trandafirie.

— A înnebunit. Mai vreți puțină cafea, Mister Adams?

— Mulțumesc.

— Am văzut-o o dată sau de două ori — continuă negrul. Era o femeie tare bine. Ea îi semăna destul ca să-i iei drept gemeni. Nici el n-ar fi urît dacă n-ar avea fața atît de bușită.

Se opri. Povestirea se părea că s-a terminat.

— Unde l-ați cunoscut? — întrebă Nick.

— L-am cunoscut la închisoare. După ce îl părăsise femeia, tot timpul nu făcea altceva decît să ia la bătaie pe cine întîlnea. De aceea l-au bătut la închisoare. Eu am fost condamnat pentru că am făcut să curgă puțin sînge.

Surse și continuă cu glasul lui blînd:

— Am ținut la el de cum l-am văzut și cînd am ieșit din închisoare m-am dus să-l găsesc. Îl face plăcere să creadă că sînt și eu nebun, dar mie puțin îmi pasă de asta. Mă simt bine cînd sînt alături de el și-mi place să cutreier țara — și astfel n-am nevoie să fur nimic...

— Ce faceți amîndoi? — întrebă Nick.

— Oh, nimic. Ne plimbăm, asta-i tot. El are bani.

— Trebuie să fi cîștigat mulți bani.

— Cu siguranță. Dar a cheltuit totul. Sau l-au fost luați. Ea îl trimite bani.

— El atîță focul.

— E într-adevăr o femeie înostimă — spuse el. Îi seamănă îndeașuna ca să-i iei drept gemeni.

Negrul privi spre omul scund, care zăcea întins și respira greu. Părul blond îi cădea pe frunte. Figura mutilată avea, cînd era liniștită, un aer copilăros.

— Pot să-l fac să-și revie cînd vreau, Mister Adams. Dacă nu vă este, cum să spun, cu supărare, cred că ar fi bine să plecați. Îmi pare rău că nu sînt prea ospitalier, dar s-ar putea să se infurie din nou dacă v-ar vedea. Nu mi-ar place de loc să fiu obligat să-l dobor încă o dată, dar cînd îl apucă criza, nu-i altceva de făcut. Trebuie, cum s-ar spune, să-l ții departe de lume. Nu vă plictisesc toate acestea, Mister Adams? Nu, nu-mi mulțumiți, Mister Adams. V-aș fi prevenit, dar avea aerul că va este foarte binevoitor. Credeam că totul o să meargă bine... O să întîlniți un oras la trei kilometri de aici dacă o țineți pe calea ferată. Se numește Mancelona. La revedere. Aș vrea bucuros să vă poftesc să petreceți noaptea aici, dar e cu neputință. Nu vreți să luați puțină șuncă și pîine cu dumneavoastră? Nu? Luați atunci cel puțin un sandviș.

Spuse toate acestea cu vocea lui de negru, joasă, blîndă și politicoasă.

— Bine. Atunci, la revedere, Mister Adams. La revedere și noroc.

Nick se îndepărtă de foc și străbătu luminiișul în direcția drumului de fier. Ajuns în afara razelor de lumină ce le arunca focul, se opri să asculte. Se auzea vocea joasă și blîndă a negrului. Nick nu delușea cuvintele. Pe urmă îl auzi pe omul scund spunînd:

— Mă doare capul îngrozitor, Bugs.

— O să vă treacă, Mister Francis — îl consolă negrul. Beți ceașca asta cu cafea caldă.

Nick sări peste rambleu și o porni la drum. Observă că ținea în mîna un sandviș cu șuncă și-l băgă în buzunar. Privind din virful pantei, mai înainte ca drumul să cotească printre coline, zări încă o dată lumina focului în luminiiș.

In romînește de Tatiana ULMU
Ilustrație de Val MUNTEANU

Christine (dreapta) și Marielle Goitschel.

Sportul preferat: schiul

Interviu cu Christine și Marielle Goitschel

Într-una din zilele Concursului internațional de schi de la Poiana-Brașov, la o măsuță, dintr-un hol din hotelul „Sport”, două fete tinere ale căror figuri te fac să-ți pui imediat întrebarea „unde le-am mai văzut, oare?” stau liniștite de vorbă despre una, despre alta...

Sînt surorile Christine și Marielle Goitschel, care și-au legat atît de strîns numele de ediția Jocurilor Olimpice de iarnă din acest an. Și parcă pentru a demonstra că cele patru medalii (două de aur și două de argint) cucerite la Innsbruck nu s-au datorat nicidecum întâmplării, Christine și Marielle și-au continuat activitatea competițională încă în această iarnă, obținînd alte răsunătoare succese...

Dar mai bine să le lăsăm să spună singure cîteva cuvinte cititorilor „Flacării”.

Așadar :

— În România, ca pretutindeni, succesele dv. din iarna aceasta sînt binecunoscute și v-au atras multă simpatie. Am dori însă să cunoaștem cîte ceva din ceea ce considerați că a însemnat pregătirea pentru aceste succese.

Christine : În general mi-e cam teamă de întrebările, uneori întortocheate, ale gazetarilor. De data aceasta însă întrebarea mi se pare simplă — simplu e și răspunsul. Pregătirea pentru titlul de campion olimpic am început-o cînd aveam 5 ani.

— E o glumă ?

Christine : Absolut de loc. Evident, asta nu trebuie înțeles în sensul că la cinci ani aveam în vedere — conștient — dobîndirea titlului. Dar nici nu poate fi pus la îndoială că, început atît de timpuriu, sportul preferat îți va aduce mai tîrziu satisfacții certe.

— Ați spus : sportul preferat, referindu-vă la schi. Mai practicați și alte sporturi ?

Christine : Da. Tenis, voleibal, înot și chiar schi pe apă... Și n-aș spune că toate acestea n-au o strînsă legătură cu succesele de la schi... Bineînțeles, împreună cu cultivarea calităților morale ce se cer unui sportiv de performanță : voință, dîrzenie, mult spirit de disciplină, adesea renunțări la unele distracții care-l pot tenta pe orice tînr.

— Prima victorie ?

Christine : La 9 ani, titlul de campioană școlară la schi. Vă rog să mă credeți că victoria aceasta a fost la fel de bogată în emoții și bucurii ca și cele din anul acesta, de pildă.

— Alt succes înainte de Olimpiadă ?

Christine : La Campionatul mondial de la Chamonix, în 1962, cînd am obținut locul 8... Dar despre Chamonix mai bine întrebați-o pe Marielle.

— Domnișoară Marielle, vă putem întrerupe cîteva clipe din tricotate — care pare o adevărată a doua pasiune a dv ? (În timpul liber Marielle poate fi foarte rar văzută fără andrele și ghemul de lînă.)

Marielle : Dar nici nu mă întrerupeți... Dacă e vorba de Chamonix (și mîinile continuă să tricoteze harnic), am obținut acolo locul I la coborîre, locul II la slalom special, locul IV la uriaș (lucrurile erau spuse ca și cum n-ar fi avut altă semnificație decît : „două pe față, două pe dos, două pe față...”).

— Proiecte de viitor, planuri ?

Christine : Evident. Să continuăm să practicăm schiul cu asiduitate. Eventual să răsturnăm unele cifre fatidice cu privire la limita de vîrstă în schiul competițional. De aici, un plan mai concret : Grenoble — 1968...

— Ce ne puteți spune despre cele cîteva zile petrecute în țara noastră ?

Christine (Marielle, cu o andrea în gură, însoțește răspunsul surorii mai mari cu aprobări din cap) : Despre București nu putem spune prea multe... Abia l-am văzut. Brașovul însă, și mai ales Poiana, ne-au lăsat o impresie excelentă. Ca și oamenii din țara dv., amabili și îndatoritori...

★

E tîrziu. Surorile Goitschel, admirabile exemple de disciplină sportivă, își respectă cu strictețe programul care, acum, indică odihna. Le-am urât deci noi succese, iar în zilele următoare m-am bucurat laolaltă ca atîți alți simpatizanți ai celor două tinere din Val d'Isère-Savoie că ele și-au putut continua și pe pîrțile românești șirul victoriilor lor sportive.

E. DASCĂLU

O mie și unu de RĂSPUNSURI

La masa rotundă : „timpul liber”.

„CE FACI DESEARĂ ?“ „CE FACI DUMINICĂ ?“

Sînt întrebări de toate zilele la care răspunsurile pot fi o mie și unu. Fie că mergem la un spectacol sau într-o excursie, fie că rămînem acasă să citim o carte, ceasurile libere, nelăsate să se scurgă printre degete, devin folositoare ore ale frumosului, ale împlinirii spirituale.

Vrînd să aflăm cum își petrec timpul liber oamenii din orașul Sibiu i-am invitat la o discuție în jurul mesei rotunde pe cîțiva tovarăși care, printre preocupările lor zilnice, o au înscrisă și pe aceea de a oferi sibienilor modalități plăcute și în același timp instructive de consumare a orelor libere.

Oaspeții noștri au fost: Dumitru Mironescu, președintele Comitetului orășenesc pentru cultură și artă, Radu Gheorghe, secretar al Comitetului orășenesc U.T.M., Gheorghe Jula, secretar al Clubului sportiv Sibiu, Livius Bera, membru în Comitetul de partid al uzinelor „Independența”, Mircea Velica, directorul Școlii populare de artă, directori de cluburi și de biblioteci.

REDACȚIA

Intr-un oraș cu o îndelungată tradiție culturală, cum este Sibiu, desigur că locuitorii lui așteaptă din partea instituțiilor culturale spectacole variate și de calitate, pe măsura exigențelor unui spectator de astăzi; v-am ruga să ne spuneți care sînt preocupările actuale ale Comitetului orășenesc pentru cultură și artă, de a veni în întîmpinarea dorințelor sibienilor ?

DUMITRU
MIRONESCU

Din mulțimea preferințelor artistice ale oamenilor din orașul nostru, se pare că teatrul întrunește cei mai mulți admiratori. De aceea, în colaborare cu Teatrul de stat, ne-am străduit să asigurăm ritmicitatea premierelor în această stagiune, în așa fel încît, la intervale de timp nu prea mari, iubitorul artei teatrale să fie invitat la un spectacol nou. „Reșeta fericirii” de A. Baranga, un interesant recital de poezii — înscenate — din operele lui Coșbuc, „Dracul uitat” de scriitorul ceh Jan Drda sînt cîteva din ultimele noastre premiere. Pentru lunile următoare pregătim, în cinstea celei de-a XX-a aniversări a eliberării, piesa lui Titus Popovici „Pasacaglia”, iar anul Shakespeare va fi sărbătorit în teatrul nostru printr-un spectacol cu „Cymbeline”. Nici melomanii nu au fost

uitați; intrucît mulți și-au exprimat dorința de a asculta mai des muzică simfonică în interpretarea unor cunoscuți soliști, i-am invitat la filarmonică pe artistul poporului Ion Voicu, pe Ștefan Ruha, Mihai Constantinescu, Vladimir Orlov. E interesant de observat că în rîndul ascultătorilor crește din ce în ce mai mult numărul tinerilor; ei au cumpărat peste 400 din abonamentele permanente.

REDACȚIA

Tineretul, pentru care timpul — după cum prea bine spune o poeză — este deopotrivă „frumos și sever”, vrea ca unele distracții să poarte pecetea vîrstei, a elanului propriu tinereții. Ce ne-ar putea împărtăși, în această privință, tinerii din Sibiu ?

RADU
GHEORGHE

Oricît ar fi de banal, trebuie să încep cu poezia. În zilele de primăvară și vară, o dată pe săptămînă, parcul Subarini devine un adevărat sediu al versului. „Serile de poezie”, în care avem ca oaspeți recitatori îndrăgiți din rîndul profesioniștilor și amatorilor, sînt pe cale să devină o tradiție. Se înțelege, sînt urmate de dans.

În lunile de iarnă, tinerii s-au întîlnit mai des în sala lor din oraș. Ca să nu se poată pune semnul „egal” între obișnuitele „joi ale tineretului” și restul acțiunilor noastre (căci, să recunoaștem, monotonia plictisește), ne-am gîndit să organizăm cîteva concursuri „Cine știe, cîștigă” mai ample, desfășurate pe etape, cum este bunăoară „Cinematografia romînească” (finala va avea loc la sfîrșitul lunii martie) și unele „seri tematice” care totdeauna au stîrnit interes prin ineditul lor. Le spunem „seri tematice” din obișnuință, de fapt sînt un fel de dezbateri colective pe seama unui subiect ce-l întîlnim deseori în discuțiile tinerilor. O astfel de dezbateri, numită „Să trăim și să muncim în chip socialist”, a atras în sală

Magda MIHĂILESCU

(Continuare în pag. 18)

cîteva sute de tineri din întreprinderi și școli; unii dintre aceștia, mai certați cu disciplina, au avut multe de învățat și, desigur, asta am și urmărit. Am vrea să-i invităm acum pe tineri la un colocviu „Despre eroism”. E un subiect despre care, cum e și natural, ei vorbesc mult. Trei colective, unul format din tinerii ce se documentează în fabrici, altul din profesori și celălalt din actori (aceștia vor interpreta cîteva fragmente din piese), îi stabilesc deocamdată conturul.

MIRCEA
VELICA

E lucrul știut că tineretului îi place poezia, ori să discute despre eroism, că ar vrea să afle totul despre tehnica secolului nostru, mă rog, îi plac o mie și unu de lucruri, dar dintre acestea, cred că nu chiar al o mie unulea sînt muzica ușoară și dansul. În școala noastră, mulți din cei 600 de elevi — fle că sînt înscrși la pictură sau la teatru — fac casă bună cu genul așa-zis ușor. Iubitorilor de muzică din oraș, elevii secției de muzică le-au oferit nu demult, la începutul lunii februarie, o surpriză: au prezentat o primă audție din seria celor dedicate exclusiv muzicii ușoare. Spectacolul a avut și un caracter demonstrativ: în locul formației obișnuite de muzică ușoară spectatorii au ascultat o orchestră alcătuită în întregime din acordeoane, iar alta din chitare. Toate acestea, pentru a zdruncina puțin șablonul, pentru a arăta că unele melodii, în aparență șterse, fără ritm, pot să capete prospețime printr-o orchestrație îndrăzneală. Sperăm că aceste concerte vor fi nu numai ore de destindere, ci și mici lecții asupra felului cum trebuie privită muzica ușoară.

REDACȚIA

Cu Păltinișul la doi pași, cum s-ar spune, cu Valea Oltului nu prea departe, sibienii sînt deprinși ca în multe ore libere să pornească la drum. Ar fi interesant însă să-i cunoaștem și într-o altă ipostază decît aceea de turiști.

GHEORGHE
JULA

E drept. De altfel chiar mi se pare prea știut faptul că locuitorii orașului au îndrăgit excursiile (nu numai în împrejurimi, ci în toată țara), concursurile de orientare turistică. Este ca și cînd am releva în chip de noutate un lucru foarte obișnuit, cum ar fi, bunăoară, acela că mulți oameni din Sibiu au vizitat Muzeul Brukenthal de cîte 9-10 ori.

Cred că despre patinatorii noștri nu se știe mai nimic, pentru simplul motiv că acum o lună și jumătate patinele se odihneau încă, neavînd unde să fie folosite; pe patinoarul natural de curînd amenajat, vin acum zilnic cîte trei, patru sute de amatori; sportivii ce nu fac parte din asociații, cei care vor să-și petreacă o parte a timpului liber jucînd tenis de masă sau șah au o sală a lor, anume. Aci are loc o activitate sportivă de recreare, necompetițională, neînsoțită de arbitraje.

REDACȚIA

În zilele cînd oamenii din întreprinderile dv. nu se duc la teatru, la un concert sau la o expoziție și nici în excursie, cînd vor să stea cîteva ore la clubul Independența ce le oferă acesta, tovarășe Bera?

LIVIUS
BERA

Am citit undeva o frază care se pare că circulă foarte des printre unii oameni din țările capitaliste. După ei „distracțiile sînt un mijloc de a compensa absența satisfacțiilor”. M-am gîndit deseori că o săptămîină din activitatea oricărui club muncitoresc este cel mai bun contraargument. Mai bine poate decît în altă parte, se observă aici, cum, sub ochii noștri, cuvîntul „distracție” prinde sensuri noi. Vedeți, sînt seri în care oamenii ce ies de la club nu spun „m-am distrat grozav” ci: „am petrecut cîteva ore plăcute” (unii vor adăuga: „folositoare”). N-a fost nici dans, nici spectacol, ci să spunem, o seară tematică cu subiectul: „Istoricul secției «lanț cu role»” (un sector din uzina noastră, mult dezvoltat în ultimii ani). „Istoricul” a fost prezentat de cei care au pus umărul la progresul acestei secții, iar în încheiere a fost vizionat un film ce prezenta o secție asemănătoare complet automatizată. Peste cîteva timp, ca un lucru firesc, cabinetul tehnic a primit de la „lanț cu role” cîteva propuneri de inovații.

Astfel de seri tematice alternează cu manifestările celor 350 de artiști amatori din întreprindere. Zilele acestea ansamblul folcloric pune la punct un spectacol inspirat din viața uzinei, iar echipa de teatru pregătește „Un vis în viitor”, o piesă a unui inginer din uzină.

Ca orice club, avem cîteva acțiuni tradiționale dar care nu se arată de loc a fi îmbătrinite, cum ar fi expozițiile pictorilor amatori și ale copiilor unor muncitori din fabrică, sărbătoarea veteranilor, serile de călătorii imaginare cu ajutorul proiecțiilor însoțite de muzică. Fiindcă veni vorba de călătorii, trebuie să spun că acestea au inspirat „o seară” mult apreciată la club: „Povestiri din excursie”. Intrucît în uzină sînt foarte mulți iubitori de turism (anul trecut au plecat în drumeție peste 1.400 de muncitori) cărora le place nu numai să bată drumurile, ci și să asculte relatările altora, am încetățenit obiceiul ca, la întoarcerea din excursiile cele mai interesante, participanții, invitați la club, să povestească, cu întâmplările hazlii de rigoare, itinerarul excursiei.

ELISABETA
SÎRBU —
directoarea
clubului „7
Noembrie”

O idee interesantă, pe care am putea s-o adoptăm și noi. Cu atît mai mult cu cît și în fabrica noastră excursiile sînt la loc de cinste. Le preferăm însă pe cele în locuri mai puțin cunoscute de noi: am vizitat în ultima vreme hidrocentrala Sadu V, am călătorit pe Dunăre ș.a.

★

Ce faci deseară? Ce faci duminică? Întrebărilor de acest fel sibienii le răspund cu numele vreunei acțiuni din cele amintite de interlocutorii noștri sau cu altele din șirul celor care n-au putut fi cuprinse în spațiul restrîns al unei discuții. Căci în ceea ce privește petrecerea plăcută și folositoare a timpului liber, răspunsurile pot fi o mie și unu.

Magda MIHĂILESCU
Fotografii de Aurel MIHAILOPOL

POVESTEA VORBELI

CITEVA EXPRESII

Pentru orice vorbitor al limbii române, sensul unor expresii ca de-a valma sau a da în vileag e cât se poate de limpede. Dar citi dintre noi ar putea să răspundă la întrebarea: ce înseamnă valma și vileag?

Cercetarea limbii vechi și a unor graiuri regionale ne dă informațiile cerute: expresia de-a valma are la bază substantivul valmă (= mulțime, grămadă), iar a da în vileag conține cuvântul care înseamnă „public, obște”. Așadar a da în vileag are sensul „a face cunoscut tuturor, a face public”. Pentru cei care nu cunosc substantivul vileag decât din expresia discutată, adăugăm că el nu lipsește din operele unor mari scriitori. Caragiale scrie, de pildă:

„Are să meargă la biserică și când o fi tot vileagul strins, o să strige în gura mare... că fără omul ăsta înnebunește”.

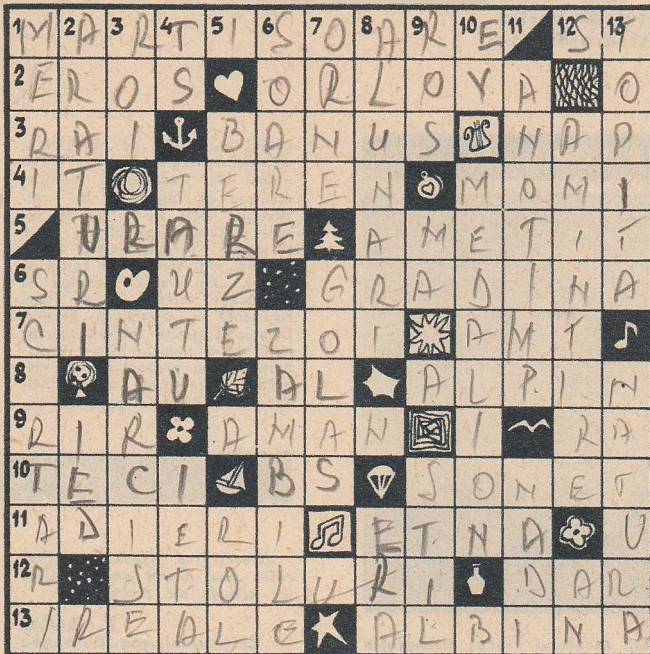
Cazul acestor expresii nu e izolat: despre un lucru ciștigat pe nedrept care se pierde repede, se spune de haram a venit, de haram s-a dus. Dar ce înseamnă haram? La această întrebare poate răspunde numai cine știe turcescul (haram = ciștig nepermis, ilicit). În sfârșit, ne vom referi la binecunoscuta expresie a da tircoale, pe care oricine o înțelege și o folosește fără să se mire că, de fapt, nu știe ce e tircoale.

Tircoale e pluralul substantivului tircol, de origine bulgărească (tirkolo), care are sensul „cerc, roată”. A da tircoale își justifică deci foarte bine înțelesul de „a se învîrți în jurul cuiva, în jurul unui lucru”.

Sorin STATI

LACRIMI DE CROCODIL

De ce plînge crocodilul? Pentru că la acest animal o serie de fibre nervoase cu destinații diferite se află într-un contact prea strîns, aproape că se confundă. Concluzie științifică care risipește definitiv legenda ipocriziei crocodilului plîngînd înainte de a-și înfuleca victima. În legătură cu fenomenul „lacrimilor de crocodil”, medicul londonez Golding Wood s-a ocupat de cercetarea unei maladii rare: unui bolnavi arătau că ori de cîte ori mîncîcă îi apucă un plîns de nestăpînit. Cercetîndu-le antecedentele medicul a constatat că înainte de apariția ciudatei boli, toți cei în cauză suferiseră de paralizii ale nervului facial. Din cauza acestor paralizii, a explicat doctorul Wood, nervii salivari din vecinătatea nervului facial, încercînd să-i compenseze inactivitatea, dau naștere unor mici terminații nervoase care se unesc cu glanda lacrimală, formînd un nou arc reflex. Și cînd bolnavul se așază la masă, glandele salivare și cele lacrimale încep să funcționeze concomitent, iar el nu-și poate stăpîni lacrimile...

PRIMĂVARA

ORIZONTAL: 1) Darurile primăverii — Liniște. 2) Vestit țințos, lucrează mai ales primăvara — Deține rolul principal în filmul „Primăvara”. 3) Tărîm legendar cu primăvară veșnică — Autoarea poeziilor „Primăvara în crîng”, „Fragment de primăvară” și „Vint de martie” — Leguminoasă ai cărei tuberculi se recoltează primăvara. 4) Îte! — Intîndere terestră — Verb la undiță. 5) Se adresează sărbătoritelor de 8 martie — În stare de extaz, în fața simfoniei de culori, sunete și arome ale primăverii. 6) Sere! — Folosință — Primăvara o transformă într-un imens buchet înmiresmat. 7) Cîntăret înaripat — Diviziune administrativă în Danemarca. 8) Aur... și aluminiu — Caracteristic înălțimilor montane. 9) Ued în Algeria — Autorul pînzelor „Scenă cîmpenească” și „In grădină” — Soare deasupra piramidelor. 10) La fasole, mazăre verde și... săbii — Barbu Sorescu — „...de Mart” se intitulează un ciclu de poezii semnate de St. O. Iosif și D. Anghel (sing.). 11) Cînd suflă zefirul (pl.) — Vulcan în Sicilia. 12) Pîlcuri de vestitori ai primăverii —

Cadou de mărtisor. 13) De vis — Vestita amatoare de nectar.

VERTICAL: 1) Într-un cunoscut tablou al lui Ion Andreescu apar în floare — Păsărea numită și ciocănitorea mică (pl.). 2) Lucrări agricole de primăvară și de toamnă — Puiul caprel. 3) Familie de albine ce se naște în primăvară — Gingașe flori primăvăratică. 4) Tese! — Autorul poeziilor „Aprilie” și „Primăvara” — Oraș antic în Sicilia. 5) Vestitori ai primăverii — Distribuie în teatru. 6) Despre el se spune că primăvara e îmbătător — Primăvăratică cupe înmiresmate. 7) Riu și departament în Franța — Pomil înainte de a înfrunzi (sing.). 8) Gîsinuș de munte, pasăre cu preferințe pentru nucii și alune (pl.) — Epocă. 9) Ca macul — Două petale de margareta! — Poate fi și literar și într-o floare. 10) Ene Voinescu — Mărtisor. 11) Primăvara — A înnădi. 12) Mărtisor — Se numără uneori în primăveri (sing.). 13) Zăpada cînd pornește primăvara în avalanșă — În strale înflorate cu mii de culori, strălucește în razele blînde ale soarelui.

Dezlegarea jocului „SPUSE-N FEL ȘI CHIP” apărut în nr. trecut

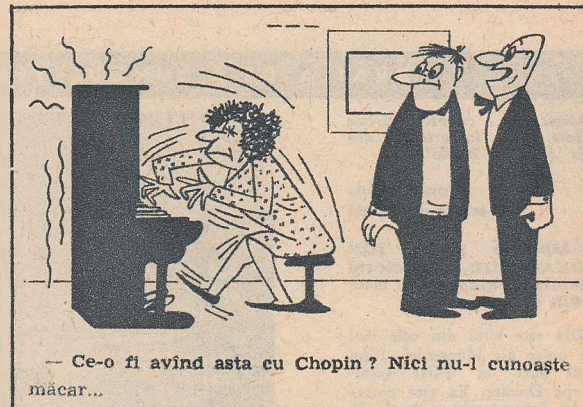
ORIZONTAL: 1) Cinstiți — Luna. 2) Oratori — Mutul. 3) Moralistă — Amu. 4) Unanim — Are — In. 5) Niță — Iscodit. 6) Ici — Pași — Da — F. 7) Ciudă — Etc — Rol. 8) A — Nega — Ion — Me. 9) Recita — Năsuc. 10) Jo — Inimă — Ulla. 11) Ușă — Apatice — R. 12) Stil — Imediat. 13) Țițit — Utuci.

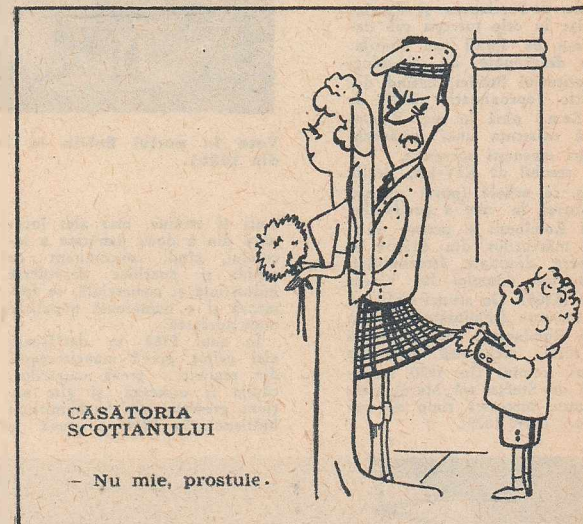
ALEEA NESFÎRȘITĂ

O legendă japoneză spune că în urmă cu 340 de ani un sfințic înțelept și sărac i-a dăruit prințului său un copac. Întrebat care este tîlcul acestui dar, sfințicul i-ar fi răspuns: copacul simbolizează veșnicia. Această legendă este povestită celor ce vizitează parcul templului Toshogu (sec. XVI) din Nikko. Din imensul parc pornește o alee lungă de 40 km. Ea este străjuită pe ambele părți de 13.000 de arbori din specia cryptomenia, care au vîrsta de 340 de ani...

UMOR DE PESTE HOTARE

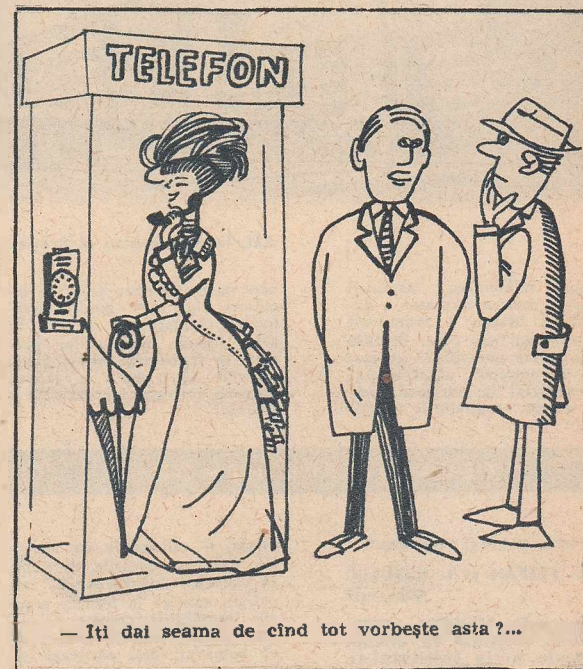

— Ce-o fi avînd asta cu Chopin? Nici nu-l cunoaște măcar...

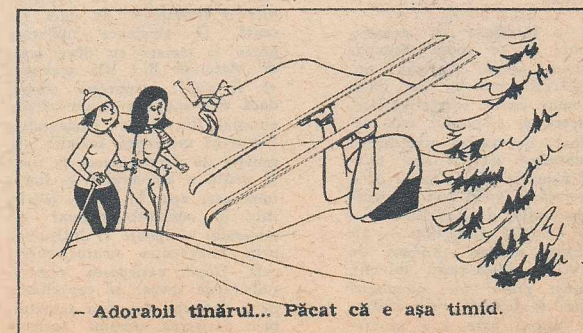

CĂSĂTORIA
SCOTIANULUI

— Nu mie, prostule.

— Îți dai seama de cînd tot vorbește asta?...

— Adorabil tînarul... Păcat că e așa timid.

„Flacăra” a publicat nu demult un reportaj intitulat „Vernisaj la secția prese”, în care se vorbea despre preocupările artiștilor plastici amatori din Uzina de tractoare-Brașov. În urma apariției reportajului, care a fost citit cu interes și comentat de mulți muncitori, preocupările artistice s-au extins și în rândul tinerilor din alte secții ale uzinei noastre: mulți dintre ei și-au exprimat dorința de a urma școala populară de artă și în prezent se pregătesc să se înscrie.

Ioan SAYU
membru în comitetul de partid
al Uzinei de tractoare-Brașov

BRĂILA DE-A LUNGUL VEACURILOR

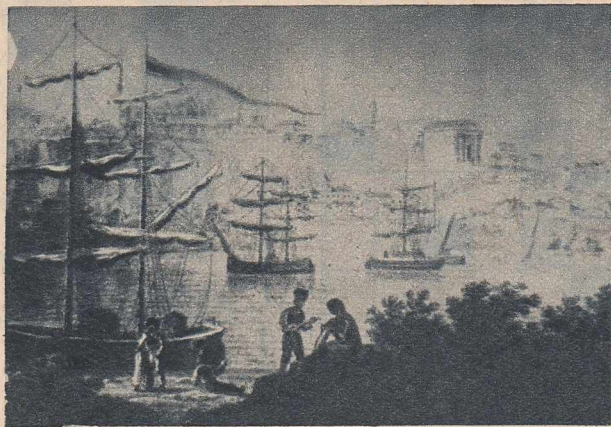
„Doresc să cunosc câteva momente mai importante din istoria orașului Brăila”.

Toma MIHAL
marinar, Galați

Răspunde prof. ION T. DRAGOMIR, directorul Muzeului regional de istorie din Galați.

Brăila este unul din cele mai vechi orașe ale Munteniei, fiind primul port al Țării Românești pe Dunăre. Ea este pomenită în documentele grecești sub numele de Proilabum și Proilava, iar în cele turcești sub denumirea de Ibrail sau Ibraïla. Piese dezgropate de arheologi pe teritoriul Brăilei, datînd din neolitic (aproximativ 2700 de ani î.e.n.) pînă în sec. X e.n. atestă existența unor străvechi așezări omenești succesive.

În secolul al XIV-lea, Brăila exista ca schelă (port) pentru încărcarea în vase a produselor Țării Românești și pentru tranzitul mărfurilor din Brașov și Lemberg destinate Istanbulului, pe timpul domniei lui Vlaicu Vodă (1368). De atunci Brăila a fost martora frământărilor istoriei Țării Românești: în 1418 luată de turci, recucerită apoi de domnii romîni (în 1470 incendiată de Ștefan cel Mare), raia și cetate turcească timp de trei veacuri (1540-1829).

Vase în portul Brăila la începutul secolului trecut (litografie din 1826).

nești și străine, mai ales începînd din a doua jumătate a secolului, cînd, concomitent cu rapida și anarhică dezvoltare industrială și comercială, se formează și o numeroasă populație muncitorească.

În anul 1868 se desfășoară aici prima grevă muncitorească din regiune, greva ciurarilor, căreia îi urmează și alte acțiuni greviste ale muncitorimii brăilene: în 1874 o grevă la

În anii puterii populare Brăila cunoaște o puternică dezvoltare economică prin importanțele sale obiective industriale — uzinele metalurgice „Progresul” și „Laminorul”, Fabrica de plăci aglomerate din lemn, Combinatul de celuloză și hîrtie, al căror prestigiu a depășit hotarele țării. S-a schimbat și fața orașului: impunătoare ansambluri arhitectonice,

Azi, în noul centru al Brăilei.

După înălțarea stăpînirii otomane, cetatea turcească e dărîmată și orașul e reconstruit pe baza unui nou plan. În 1836 Brăila devine port liber, „porto-franc cu antrepo”, al cărui trafic comercial în continuă creștere atrage capitalurile romî-

care participă peste 4.000 de lucrători, în 1884 greva lucrătorilor căruțași din port; în 1910, luptele muncitorilor portuari se transformă într-o grevă generală la care se raliază aproape întreaga muncitorime a orașului.

șiruri de blocuri de locuințe, noi instituții culturale, grădini și parcuri de odihnă se află azi pe locurile bătrînei cetăți de odinioară, din care mai dăinuie, ca vestigii, doar denumirile străzilor: Citadelei, Fortificației, Cetățuiei și Bastionului.

CEVA DESPRE MEMORIE

„Memoria poate fi regenerată?”

C. ȘTEFAN și I. MUȚUȚUC
București

Răspunde MIRCEA STEBLADE, candidat în științe medicale, de la Institutul de neurologie al Academiei R.P. Romîne.

La o întrebare ca aceasta, evident, nu se poate răspunde printr-un simplu da sau nu. Dereglările memoriei se datoresc unor cauze foarte variate, de aceea și răspunsul este determinat de natura tulburării.

Fenomenul slăbirii sau pierderii memoriei poate apare ca o consecință a unor boli organice ale creierului, a unor leziuni — de o anumită extindere — ale sistemului nervos, produse în general de intoxicații, infecții, tulburări grave ale circulației singelui și tumorii. Prin înălțarea cauzei care le-a generat

dispar și tulburările de memorie. Așa stau lucrurile, de pildă, cu amnezia (pierderea de memorie), apărută în formele grave ale intoxicației cronice cu alcool și caracterizată prin aceea că bolnavul, deși păstrează relativ bine amintirile vechi, nu mai este în stare să conserve nici o întâmplare de dată recentă. O asemenea tulburare poate fi tratată cu doze mari de vitamină B₁; dar memoria va fi total recuperată numai dacă vom suprima cu desăvîrșire alcoolul din viața pacientului. Pierderea memoriei, însoțită în general de dezorientarea în timp și spațiu a bolnavului — simptome care apar în tumorii localizate în anumite regiuni ale creierului — poate fi înălțurată prin intervenția neurochirurgicală. După extirparea tumorii tulburările dispar și capacitatea de a reflecta din nou trecutul, prin păstrarea urmelor acestuia

în creier, revine pe de-a-ntregul.

În afară de această categorie de tulburări ale memoriei există și o anumită dificultate de a memora, ca urmare a unor stări de oboseală fizică și intelectuală, adesea însoțită de insomnie și dureri de cap. Aici nu este vorba propriu-zis de o pierdere de memorie, ci de o greutate în reținerea anumitor fapte din cauza slăbirii capacității de concentrare. Într-adevăr, persoanele care se plîng de asemenea „pierderi de memorie” dau răspunsuri corecte în diversele probe la care sînt supuse, dar greutatea de a se concentra asupra unei anumite probleme determină pe acești oameni să rețină superficial cunoștințele și să le uite imediat.

Este de la sine înțeles că din moment ce tulburările de memorie produse de leziuni organice ale creierului pot fi înălțurate printr-un tratament corespunzător — cu atât mai mult poate fi regenerată memoria tulburată în mod trecător în

cursul unei stări de oboseală a sistemului nervos. Nu este vorba numai de tratamentul medicamentos, ci, îndeosebi, de respectarea unui șir întreg de reguli privind regimul de viață și muncă. Trebuie evitate unele abuzuri, în special de tutun și alcool, care creează condiții de intoxicație cronică și de slabă rezistență a sistemului nervos. Esențialul constă într-un anumit mod de a munci, într-o continuitate bine organizată, cu respectarea riguroasă a odihnei, dar cu înălțurarea pauzelor ne-

justificate de lungă durată în cursul activității, pauze care reclamă în cele din urmă „asalturile” necesare pentru recuperarea timpului pierdut.

Alternanța dintre perioadele de inactivitate îndelungată și cele de muncă împinsă la extrem este unul din factorii cei mai deși înfrînți în producerea stărilor de oboseală nervoasă. Dimpotrivă, un regim de muncă rațional creează condiții favorabile procesului de concentrare în memorarea cunoștințelor.

KENYA ÎN 1964

„Doresc să apară în „Flacăra” date despre unele probleme actuale ale Kenyei”.

P. FAIÇAȘ
Chirnoeni, reg. Dobrogea

Răspunde GABRIELA DOLGŪ, ziaristă.

Bagajul moștenit de la trecutul colonial reprezintă de fapt tocmai problemele urgente cărora tînărul star kenioar are să le facă față.

1. Caracteristica economiei în această țară, ce dispune potențial de vaste bogății ale solului și subsolului (cafea, ceai, bumbac, animale, grafit, aur, sare etc., etc.), este lipsa cvasi-absolută a industriei. Se pune problema capitalurilor de investit, a cadrelor tehnice și organizatorice. Desigur că foarte mult, dacă nu chiar totul, depinde de natura soluțiilor ce vor fi abordate.

2. În ceea ce privește agricultura, ea pune deopotrivă probleme politice, sociale și economice. Din cei aproape 9 milioane de locuitori ai Kenyei (conform recensămîntului din decembrie 1963) vreo 60.000 sînt europeni. Dintre aceștia din urmă, aproape o treime sînt mari fermieri, posedînd cea mai fertilă parte din pămîntul Kenyei, așa-numitele „White Highlands”, o suprafață egală cu a Elveției — 41.000 km p (întreaga suprafață a Kenyei este de 582.646 km p). Alungați încă din perioada colonizării de pe acest podiș fertil, africanii sînt grupați pe pămînturi cu productivitate redusă, mlăștinoase sau uscate de secetă, cărora nu li s-a adus niciodată vreo ameliorare. Ingrajorți de posibilitatea unei reforme agrare, o parte din europeni au părăsit Kenya, stabilindu-se fie în Anglia, fie în Republica Sud-Africană. În plus, circa 1.000 de familii europene — funcționari în administrația de stat sau fermieri — și-au ex-

primit intenția de a pleca anul acesta. Oarecum liniștiți de asigurările date de guvernul Kenyatta, majoritatea europenilor au rămas totuși pe loc. S-au înarmat însă „pentru orice eventualitate”, transformîndu-și fermele în adevărate cetăți. Alții și-au părăsit culturile de pe podiș, plecînd să se stabilească în Kenya de nord-vest, în orașul Algon, în jurul căruia există multe pămînturi libere. Gestul lor, aparent mărinimos, este de fapt dictat de considerente de profit: ei au primit sau vor primi compensații mari plătite de guvernul din Nairobi.

3. Răspunzînd apelului lansat de primul ministru, conducătorii partidului de opoziție și șefii militari ai mai multor triburi și detașamente armate au declarat sub jurămînt că rivalitățile vor fi uitate și că se vor ralia efortului național pentru păstrarea și întărirea statului independent.

Se pare totuși că dorința de a întreprinde rivalitățile tribale nu a fost abandonată: ajutorul financiar englez (după proclamarea independenței Kenya a rămas în Commonwealth) este însoțit de o condiție — și anume că sumele respective pot fi folosite numai în provinciile centrale; or, aceasta creează nemulțumiri în rîndurile populației din alte provincii, mai ales din Nyanza, unde se simte o nevoie acută de irigații în agricultură.

4. Evenimentele de la sfîrșitul lui ianuarie și primele zile ale lui februarie a.c. (o încercare de rebeliune în rîndurile unor unități ale armatei naționale) au subliniat acuitatea evacuării bazelor engleze existente pe teritoriul Kenyei: folosind pretextul rebeliunii, trupe engleze au ocupat câteva puncte-cheie ale orașului Nairobi și au dezarmat soldații kenioți. Guvernul Kenyatta insistă pentru lichidarea acestor baze încă în cursul acestui an.

DIN NOU — YANONAMI

„În numărul 1 al revistei „Flacăra”, în cadrul noii rubrici „CADRAN INTERNAȚIONAL” am citit interesante relatări despre expediția prof. Biocca. În legătură cu aceasta aș dori să afl și alte amănunte despre yanonami și despre jurnalul Helenei Valero”.

Remus SUCIU
Sighișoara

Profesorul Ettore Biocca, conducătorul expediției, este directorul Institutului de parazitologie din Roma. Înainte de cercetările întreprinse printre yanonami, el a mai organizat alte expediții în baziul Amazonelor pentru a studia în special prepararea de către băștinajii a otrăvei curara. În pre-

zent, prof. Biocca pregătește pentru tipar jurnalul Helenei Valero, care, potrivit știrilor din presa italiană, va apare în curînd. Deoarece în timpul captivității sale Valero a cunoscut aproape toate triburile din regiunea locuită de yanonami, jurnalul ei va constitui un important document de interes științific asupra vieții și obiceiurilor acestor triburi. După apariția lucrării, vom fi în măsură să publicăm date mai ample. Pentru moment, extragem din relatările membrilor expediției următoarele amănunte: la yanonami, bărbaiții sînt luptători și vînători de animale mari. Aprinderea focului, fiind o operație foarte oboșitoare, cade tot în sarcina lor. Femeile, pe

DE LA DORTMUND LA PRAGA

Locuitori dintr-un sat vizitat de expediția condusă de prof. Blocca.

lângă treburile casnice, se mai ocupă cu vânarea animalelor mici și cu pescuitul. În ceea ce privește furtul de femei, care se practică la yanonami, membrii expediției afirmă că femeile nu se tem de răpire, ci dimpotrivă se mândresc cu acest lucru. În multe cazuri, ele însele fi îndeamnă și chiar îi sprijină pe răpitori. În mod obișnuit însă bărbatul trebuie să locuiască în tribul femeii.

Spre deosebire de alte triburi cunoscute de pe Amazoane, yanonamii nu au instrumente muzicale.

Statura yanonamilor este în general scundă; rareori ei ating

înălțimea de 1,68 metri. Noii născuți care prezintă infirmități sau malformații sînt uciși imediat după naștere. Printre bolile mai frecvente în aceste triburi se numără malariala și tuberculoza. În schimb, nimeni nu suferă de carie dentară. Unii cercetători pun acest fenomen pe seama faptului că yanonamii nu consumă sare și beau o apă bogată în fluor.

Vîrsta unui yanonami este greu de stabilit deoarece lipsesc semnele exterioare de îmbătrînire, cu atât mai mult cu cît ei nu-și pierd dinții, nici părul și nici măcar nu încăruntesc.

La 6 martie va începe, în mai multe orașe cehoslovace, a cincea ediție a campionatului mondial de handbal în 7, care adună la start 16 echipe din patru continente, selecționate dintr-un lot de 26. Un record al mondialelor de handbal.

Cele 16 echipe vor susține în zilele de 6, 7 și 9 martie meciuri preliminare, în patru grupe de câte patru. Primele două clasate din fiecare grupă vor cuceri dreptul de a continua lupta în alte două serii de câte patru.

Ce ne vor oferi aceste preliminare? În grupa A (R. D. Germană, R. F. Germană, Iugoslavia și S.U.A.) favorite sînt cele două echipe germane, fără a se omite însă nici pretențiile echipei iugoslave, care, deși învinsă recent în Franța, a înregistrat o victorie asupra R. F. Germane și un scor strîns cu Cehoslovacia. În sfîrșit, nici echipa americană nu poate fi cu totul exclusă din calcule, avînd în vedere că mingea de handbal e și ea totuși... rotundă.

În seria B sînt favoriții suedezi, iar pentru locul doi lupta se va da între echipa Islandei (15-15 cu Cehoslovacia în 1961) și cea a Ungariei. Echipa R.A.U., a patra componentă a grupei, nu emite pretenții prea mari.

În grupa C se mizează în primul rînd pe șansa gazdelor, în timp ce locul doi pare a fi rezervat Danemarcei. Numai că Franța a obținut o victorie asupra danezilor în cursul anului trecut și una, mai recentă, asupra Iugoslaviei. Așa că...

În sfîrșit, în grupa D, handbalștii noștri sînt cei care intrunesc sufragiile. Toate celelalte trei echipe din serie — U.R.S.S., Norvegia și Japonia — au fost învinse de echipa noastră în cursul campionatului mondial din 1961 și, în ciuda progreselor realizate de atunci încoace de fiecare dintre ele, în mod normal, nu pot bara drumul echipei noastre.

Ce se va întîmpla însă mai departe? Aici calculele se îngreiază. Poate că marea finală de la Dortmund (România-Cehoslovacia 9-8) se va reedita — bineînțeles în cazul confirmării pronosticurilor din serii — în grupa semifinală. Se poate presupune în continuare că învin-

gătorea acestui meci va fi — după toate probabilitățile — una din finalistele celei de-a cincea ediții a campionatului mondial.

Campionatul mondial din Cehoslovacia va pune din nou față în față școala scandinavă și cea germană, cărora li se adaugă cu autoritate școala romînească. Încă în 1961, după Dortmund, ziarul vest-german „Der Mittag” scotea la iveală originalitatea „stilului de joc al echipei romîne, afirmînd că „romînii n-au copiat nimic de la nimeni!”

La Dortmund, tehnica și fantezia scandinavă s-au ciocnit cu ofensiva atletică a școlii germane, pentru ca pînă la urmă ambele să cedeze echipei noastre, care a îmbinat jocul atletic cu tehnica și fantezia cu precizia. Se pare că, pentru actuala ediție, scandinavii au renunțat la purismul tehnic, consolidîndu-se atletic, iar germanii și-au îmbogățit arsenalul tehnic.

Handbalștii noștri sînt gata pentru importanta competiție. Vechea gardă — Redi, Costache II și I, Nodea, Hnat, Moser, Ivănescu, Bulgaru — este susținută de un entuziast eșalon de tineri, printre care Popescu, Nica, Gruia, Iacob și alții.

Nu trebuie să uităm că echipa noastră pleacă la Praga cu titlul de învins de campion mondial. Și cum „trăsnete cad mai ales pe piscuri”, ea va fi, desigur, ținta tuturor echipelor dornice să se afirme. Pentru că orice victorie împotriva campioanei mondiale reprezintă un titlu de glorie.

Avem încredere în echipa noastră. Sîntem convinși că ea este animată de același spirit de luptă care a electrizat-o la Westfalen-Halle din Dortmund. Începînd de vineri, cînd echipa noastră debutează în campionat, la Pardubice, întîlnind echipa U.R.S.S., toți iubitorii de sport (inclusiv zecile de mii de spectatori ai primului cuplaș bucureștean fotbalistic al anului) vor fi alături de entuziaștii reprezentanți ai handbalului romînesc.

Ioan CHIRILĂ

DE LA CORESPONDENȚI

Onești 1964. (C. Bursuc, Bacău)

Așa se prezintă piața din fața gării Rimnicu-Sarat. Vă place? Întrebarea este adresată celor ce gospodăresc orașul. (N. Leonte, București)

CADOURI FRUMOASE ȘI UTILE
PENTRU 8 MARTIE GĂSIȚI DE
VÎNZARE LA MAGAZINELE CO-
OPERATIVELOR DE CONSUM.

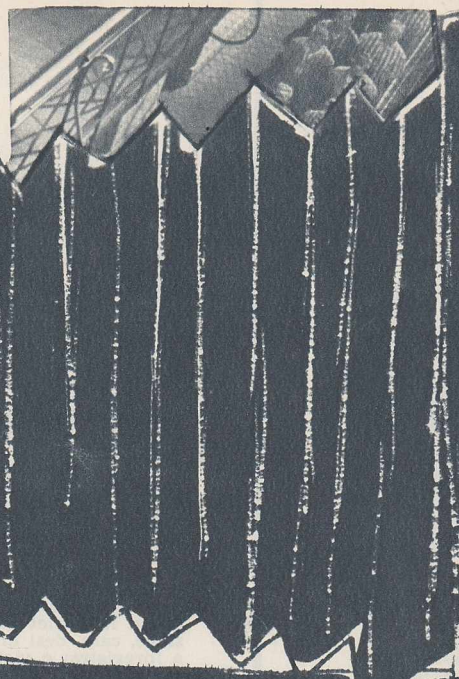
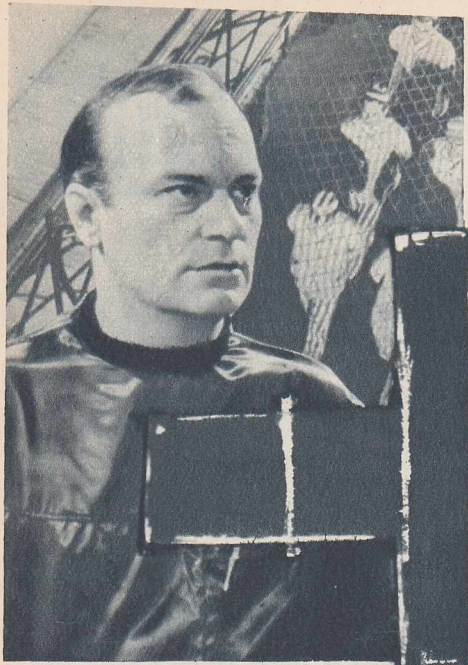

foto **H**aber

© producție a studiourilor „Hunnia” din R. P. Ungară

SCENARIUL : Dezső Radványi, Mariann Szemes, János Erdödy. REGIA : Zoltán Várkonyi. IMAGINEA : István Hildebrand. MUZICA : Frigyes Hidas. În rolurile principale : Eva Ruttkai, Zoltán Latinovits, Antal Páger, Miklos Szakáts, Maria Sulyok, László Csákányi.

În capitala britanică a fost inaugurat recent sediul agenției O.N.T.-Carpai (în fotografie).

← Stand din expoziția țării noastre la tradiționalul Tîrg internațional de bunuri de consum de la Frankfurt pe Main (R.F. Germană).

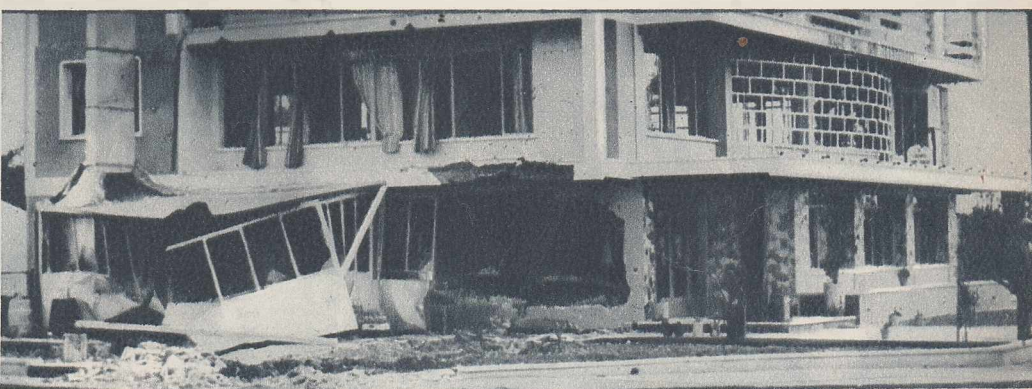

Celebrul tablou al lui Rubens „Capete de negri” (în fotografie) a reintrat în posesia Muzeului de artă din Bruxelles, hoțul — un tânăr de 16 ani — fiind prins de poliția belgiană.

Avocații lui Jack Ruby — ucigașul presupusului asasin al președintelui Kennedy — întreprind noi manevre, încercînd să tergiverseze desfășurarea procesului. Iată-l în fotografie pe Ruby, adus de poliție la tribunal.

Diferențul de frontieră dintre Somalia și Etiopia continuă. În pofida ordinului de încetare a focului dat de guvernele celor două țări, la frontieră au avut loc noi ciocniri. În fotografie: patrulă etiopiană în zona de frontieră.

Aspect din Limassol (Cipru) după ciocnirile care au avut loc aici între ciprioții de origine greacă și cei de origine turcă.

FLACARA. Redacția: București, Piața Scintei 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 3507, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei.
PREȚUL REVISTEI: 2 LEI.
TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”.
MACHETA: Dan Birlădeanu.

DECADA CADOURILOR PENTRU FEMEI 28 FEBRUARIE - 8 MARTIE

Prilej de surprize și bucurii

MAGAZINELE DE SPECIALITATE VĂ PUN LA DISPOZIȚIE UN BOGAT SORTIMENT DE ARTICOLE PENTRU CADOURI: tricotaje • articole de galanterie • marochinărie • țesături de mătase • confecții și încălțăminte • bijuterii, ceasuri și articole de gablonț • produse cosmetice și de parfumerie • articole de uz casnic • produse zaharoase și ciocolată fină.